
PLANOMTALE

**KOMMUNEPLANENS AREALDEL
SELJORD KOMMUNE
PLAN ID 082820180004**

Utkast til 3. gongs politisk handsaming 29.11.2021

VEDLEGG:

1. PLANKART – JURIDISK BINDANDE
2. FØRESEGNER – JURIDISK BINDANDE
3. KONSEKVENSGREIING
4. TEMAKART AKTSEMDS- OG FAREOMRÅDE FOR SKRED OG FLAUM
5. LISTE OVER INNKOMNE INNSPEL

Innholdsliste

1	BAKGRUNN	1
1.1	Innleiing	1
2	PLANPROSESS OG MEDVERKNAD	2
2.1	Organisering av planen	2
2.2	Medverknad	2
2.3	Planprosess	3
3	PLANSTATUS OG RAMMEVILKÅR	4
3.1	Statlege føringar	4
3.2	Regionale føringar	4
3.3	Kommunale føringar	5
4	SKILDRING AV KOMMUNEN	7
4.1	Området som kommuneplanen gjeld for	7
4.2	Grender og offentlege areal	7
4.3	Næringsliv	8
4.4	Bustad, levекår og folkehelse	11
4.5	Infrastruktur og transport	12
4.6	Barn og unges interesser	15
4.7	Natur- og kulturmiljø	15
4.8	Samfunnstryggleik og beredskap	19
5	HOVUDGREP I PLANFORSLAGET	21
5.1	Hovudgrep	21
5.2	Arealrekneskap	22
5.3	Kommunedelplan for Flatdal	22
5.4	Bustad og levекår	23
5.5	Offentlege areal og tenesteyting	30
5.6	Næringsliv	31
5.7	Infrastruktur og transport	32
5.8	Barn og unges interesser	34
5.9	Friluftsliv	34
5.10	Universell utforming	34
5.11	Naturverdiar	34
5.12	Kulturminne	35
5.13	Samfunnstryggleik og beredskap	36

6	KONSEKVENSAV PLANFORSLAGET: SAMANDRAG	37
6.1	Samla vurdering av nye areal	37
6.2	Samla konsekvensar for ny arealbruk	37
6.3	Samla konsekvensar for miljø og samfunn	42

1 BAKGRUNN

1.1 Innleiing

1.1.1 Føremål med planarbeidet

Kommuneplanens arealdel er det overordna styringsverktøyet for arealbruken i kommunen. Føremålet med planarbeidet er å leggje til rette for ein arealbruk i Seljord kommune som både samsvarar med dagens trendar i samfunnet og som stettar opp under politiske ønske om utvikling i Seljord. I tillegg skal arealdelen leggje til rette for ein trygg og berekraftig arealbruk, mellom anna med tanke på tilpassing til klimaendringar og sikring av sårbart naturmangfald.

I tillegg skal kommuneplanen vere eit styringsverktøy for arealbruken i Seljord som gjev dei føringane som trengst for ein forsvarleg handsaming av regulering- og byggjesaker og andre spørsmål knytt til arealbruk i Seljord. Denne planen samsvarar med gjeldande plan- og bygningslov (som tredde i kraft i 2009) og andre standardar forankra i ulike forskrifter.

1.1.2 Grunngeving for utgreiingsplikt

Planen er konsekvensutgreidd i samsvar med forskrift om konsekvensutgreiing § 6, som seier at kommuneplanens arealdel alltid skal konsekvensutgreiast.

Konsekvensutgreiinga er utarbeidd i samsvar med planprogrammet. Konsekvensutgreiing og ROS-analyse for alle nye utbyggingsområde er lagt ved planen som eit eige dokument. [I kapittel 6](#) er konsekvensutgreiinga oppsummert, og dei samla konsekvensane den nye arealbruken vil gje for miljø og samfunn er skildra.

2 PLANPROSESS OG MEDVERKNAD

2.1 Organisering av planen

Planen er organisert på følgjande måte:

Kommunestyret er det øvste politiske organet i kommunen. Det er kommunestyret som startar planprosessen. Kommunestyret har myndigheit til å legge forslag til kommunedelplan ut til høyring, og vedtek til slutt den endelege planen.

Samfunnsutvalet (tidlegare plan, miljø og teknisk utval) følgjer planen undervegs i prosessen og innstiller for vedtak til kommunestyret.

Kommunal arbeidsgruppe har styrt planprosessen administrativt frå eininga Samfunnsutvikling og tekniske tenester. Gruppa har i hovudsak vore sett saman av kommunalsjef Frid Berge, oppmålingsingeniør Bjørn Arild Hagen og natur- og miljørådgjevar Torunn Raftevoll Rue.

Konsulent har vore Sweco Norge AS, som har stått for produksjon av ROS-analysen, planomtale, plankart og føresegner, i tillegg til andre utgreiingar og vurderingar gjennom prosessen. Prosjektleiarar for Sweco har vore Simen Storøy og Signe Vinje.

2.2 Medverknad

I løpet av planprosessen har det blitt lagt opp til følgjande medverknadsprosess:

Politisk involvering:

- Oppstart av arbeid og handsaming av planprogram 29.august 2018
- Vedtak av planprogram 14. januar 2019
- Orientering i planutvalet: 13. mars 2019 og 24. september 2019
- Første gongs handsaming av utkast til kommuneplan, kommunestyret, 6. februar 2020
- Vedtak av kommuneplanens arealdel [dato]

Regionale myndigheiter:

- Høyring i samband me varsel om oppstart og planprogrammet september 2018 – januar 2019
- Regionalt planforum: Utkast til plankart, føresegner og ROS-analyse 07.11.2019
- Dialog undervegs i planarbeidet med Statens Vegvesen, NVE og kulturminnemyndigheiter
- Høyring og offentleg ettersyn av utkast til kommuneplan 23. mars – 1. mai 2020

Innbyggjarar i Seljord:

- Høyring i samband med varsel om oppstart. Opning for arealinnspeil.

-
- Oktober 2018: Møtedagar på dagtid i Åmotsdal (9. okt.), Flatdal (12. okt.) og kommunehuset (16. okt).
 - 4. Oktober 2018: Informasjonsmøte på Granvin kulturhus om prosessen.
 - Informasjonsmøte i høyringsfasen skulle vore avvikla 1. april, men blei avlyst grunna koronasituasjonen.

2.3 Planprosess

- September 2018: Varsel om oppstart av kommuneplanens arealdel med forslag til planprogram, høyringsfrist 19. november 2018.
- November 2018: Frist for innspel til endra arealbruk utvida til 4. januar 2019
- Januar 2019: Vedtak av planprogrammet
- 2019-2020: Fleire orienteringar i plan- og miljøutval/samfunnsutvalet.
- Januar-februar 2020: Utkast til planforslag til politisk handsaming. Vedtak om å sende planen på høyring i kommunestyret 6. februar 2020.
- 19. mars -1. mai 2020: Høyring og offentleg ettersyn, første gong
- 29. april 2021: Utkast til planforslag til 2. gongs politisk handsaming
- 12. mai – 2. august 2021: Høyring og offentleg ettersyn av arealendringar, andre gong
- Desember 2021: Planforslag til 3. gongs politisk handsaming

3 PLANSTATUS OG RAMMEVILKÅR

Lover, forskrifter og vedtekne planar gjev føringar for både planprosessen og innhaldet i framtidige planar. Nedanfor er ei kort oversikt over dei viktigaste føringane for kommuneplanens arealdel.

3.1 Statlege føringar

- Lovverk er juridisk bindande og skal følgjast. Dei viktigaste lovene dreier seg om planprosess, utgreiingsplikt og handtering av enkelte plantema. Relevante lover er mellom anna *Plan og bygningslova* av 27. juni 2008, *Kulturminnelova* av 6.8.1978, *Naturmangfaldslova* av 19.6.2009, *Jordlova* av 01.07.1995, *Forskrift for konsekvensutgreiing* av 21.6.2017, *Veglova med forskrifter og vegnormalar*, av 1963.
- Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging markerer kva omsyn staten forventar at blir tatt hand om i planlegging og markerer såleis den nasjonale politikken. Dokumentet blir rullert kvart 4. år.
- Statlege planføresegner er føresegner om korleis enkelttema skal følgjast opp i planlegginga. Føresegnene er juridisk bindande, og dersom dei ikkje blir følgt vil planen ikkje kunne eigengodkjennast. Aktuell eksisterande føresegn er *rikspolitisk bestemmelse om kjøpesenter*.
- Statlege planretningslinjer er retningslinjer om korleis enkelte tema skal følgjast opp i alle planar over heile landet. Brot på retningslinjene kan føre til at planen ikkje kan eigengodkjennast. Relevante retningslinjer er *Statleg retningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (2018)*, *Retningsline for støy (T-1442)*, *Retningsline for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging (27.09.2014)*, *Retningsline for flaum- og skredfare i arealplanlegging (NVE 2-2011)* og *Rikspolitisk retningsline for å styrke barn og unges interesser i planlegginga (1995)*
- Statlege planar: Statlege planar viser overordna plangrep på nasjonalt nivå. Lokale planar må byggje opp under måla i dei statlege planane. Det gjeld mellom anna *nasjonal transportplan*.
- Nasjonale rettleiarar er råd om korleis enkelttema kan handterast i planprosessen. Desse er ikkje juridisk bindande.

3.2 Regionale føringar

- Regional planstrategi viser status for Telemark og kva planar som skal arbeidast med eller vidareførast i denne kommunestyreperioden.
- Regionale planar med føresegner:
 - Regional plan for samordna areal og transport i Telemark 2015-2025. Føresegnene set krav om at:

-
- Tenesteyting med høg bruksfrekvens skal etablerast innanfor sentrumssona i kommunesenter eller lokalsenter/bygdesenter. Det er unntak for tenester som er stadbundne eller ressursbundne.
 - Forbod mot store handelsetableringar utanfor sentrumssonene
 - Regionale planar og strategiar utan føresegner viser den politiske kursen og satsingsområda for den fylkeskommunale politikken og gjev råd til kommunal planlegging. Kommunale planar bør vere i samsvar med dei regionale planane.

Aktuelle regionale planar er:

- Regional plan for samordna areal og transport i Telemark 2015-2025. Planen har mål og retningslinjer for arealbruk, mellom anna at 70% av nye bustader skal lokalisert innanfor definerte tettstad- og sentrumsområde.
- Regional klimaplan for Telemark 2019-2026
- Regional plan for folkehelse i Telemark 2018-2030
- Regional plan for vassforvalting i vassregion Vest-Viken 2016-2021
- Regional plan for oppvekst og kompetanse 2016-2020
- Regional plan for nyskaping og næringsutvikling 2011
- Regional plan for reiseliv og opplevelser 2011-2024

3.3 Kommunale føringar

- Kommunal planstrategi viser status for Seljord og kva planar som skal arbeidast med eller vidareførast i denne kommunestyreperioden.

Kommunale planar viser kva politikk kommunen har vedteke innanfor enkelttema.

Aktuelle kommunale planar er

- Kommuneplanens samfunnsdel (2017-2029)
- Kommunedelplan for Seljord sentrum (2016)
- Kommunedelplan for Flatdal (1991)
- Eksisterande reguleringsplanar
- Forvaltingsplan for Hjartdal og Svartdal som utvalt kulturlandskap (2018)
- Bustadpolitisk handlingsplan (2013)
- Landbruksplan for Seljord (2009)
- Klima- og energiplan (2009-2012)

-
- Forvaltingsplan for Brattfjell-Vindeggen landskapsvernområde (2017-2027).
 - Kommunale prosjekt og retningslinjer
 - Opplevingsvegen om Nutheim
 - Overordna risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) for Seljord kommune

4 SKILDRING AV KOMMUNEN

4.1 Området som kommuneplanen gjeld for

Kommuneplan for Seljord gjeld for heile Seljord kommune, med unntak av Seljord sentrum, der det er kommunedelplan for Seljord sentrum som er det øvste gjeldande plandokumentet.

4.2 Grender og offentlege areal

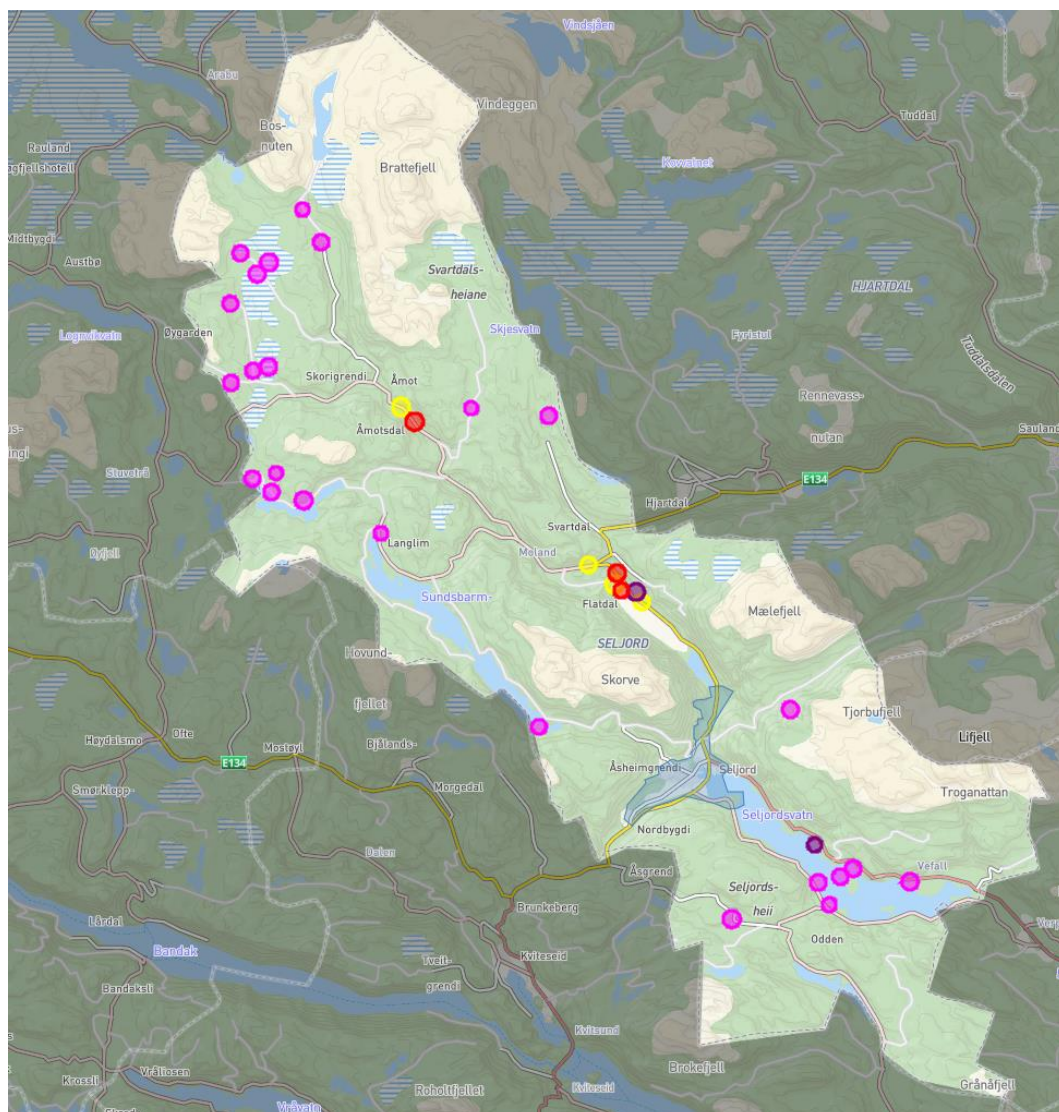
4.2.1 Utbyggingsmønster

I Seljord bur det i underkant av 2900 personar (pr. 3. kvartal 2021 var folketalet 2 882 i følge Statistisk sentralbyrå (SSB)). Trass i at folketalet i kommunen har søkke dei siste åra, viser framskrivingane ein venta auke til 3021 innbyggjarar i 2030 og 3130 innbyggjarar i 2040

Tyngdepunktet av busette, handel, tenesteyting, kulturliv og andre næringar er i Seljord sentrum. Over halvparten av innbyggjarane i kommunen er busette i Seljord sentrum eller i tilknyting til sentrum.

Utanfor Seljord sentrum er det flest busette i Flatdal (459 personar pr. 1. januar 2019). Det er i tillegg meir eller mindre spreidd busetting over heile kommunen, som i Åmotsdal, Svartdal, Langlim, Seljordsheii, langs Seljordsvatn og i Vefall-Brekke.

Dei fleste av dei 1400 hyttene i Seljord ligg nord i kommunen, i heiane nord og sør for Åmotsdal. I tillegg er det enkelte hyttefelt øvst i Svartdal, langs Seljordsvatnet, i Seljordsheii og i Grunningsdalen. Sjå kartet nedanfor. Utanom regulerte hytteområde, er mange hytter spreidde omkring, dei fleste i område sett av til LNF spreidd hyttebygging.

Figur 1: Kartet viser område regulert til hytter (rosa), bustader (gult), næringsareal (mørk fiolett) og offentlege tenester (raudt) i Seljord utanfor kommunedelplan for Seljord sentrum. Kjelde: Kommunekart.com

4.3 Næringsliv

4.3.1 Handel og næring

Mesteparten av handelsarealet i Seljord ligg innanfor kommunedelplan for Seljord sentrum. Seljord sentrum fungerer som eit regionalt handelssenter for eit større omland, med eit mangfald av butikkar og tenester. Utanfor sentrum er handelstilbodet lågare. Det er daglegvarehandel i Flatdal, Åmotsdal og på Hegna. Annan handel er knytt til nisjeproduksjon og stadbundne næringar, til dømes på Nutheim og Telespinn.

I Flatdal er det næringsareal av ulike storleik. Noko er i bruk, medan andre areal står ubrukt.

Turistnæringa utanfor Seljord sentrum er for det meste campingplassar langs og rundt Seljordsvatnet, overnattingsplassar og gardsturisme i Seljord, Flatdal og Svartdal.

Når Mælefjelltunellen opnar i desember 2019 vil trafikken på E-134 i hovudsak gå utanom Flatdal og Nutheim, noko som kan føre til at rammene for handel og næringsdrivande blir endra. Den store gjennomgangstrafikken fell frå, men fastbuande og bilturistar kan framleis vere aktuelle kundegrupper.

Det har i innspelsfasen ikkje blitt signalisert behov for meir næringsareal i kommunen. Under høyring har Garvikstrondi Camping signalisert trong for utvida næringsareal til campingplassen.

4.3.2 Landbruk

Jordbruket i Seljord er variert. På Flatdalsøyane i Flatdal ligg det store, flate jorde der ein kan drive effektivt jordbruk. Rundt om i kommunen finn ein òg brattlendte bruk i høgareliggande areal. Husdyrhaldet er variert. Driftseiningane blir færre og større. Mykje av skogen står i bratt terreng.

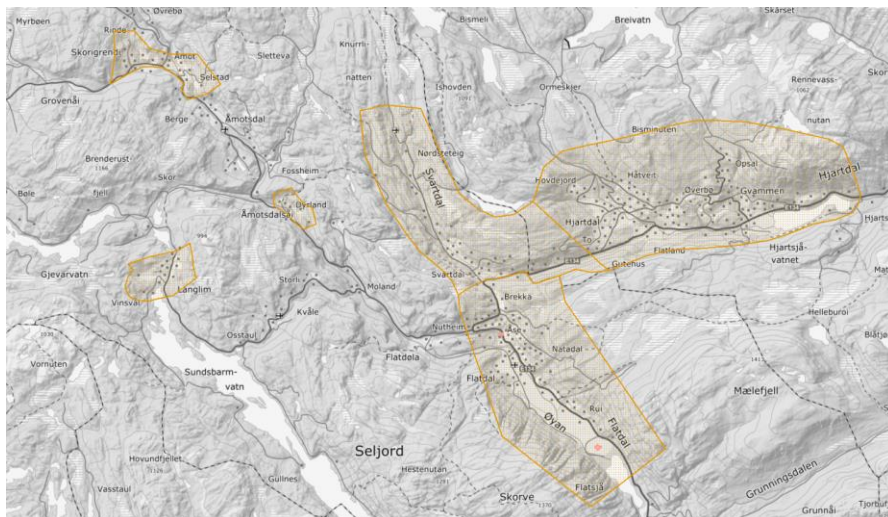
Landskapsmosaikken er variert med innslag av eldre kulturmarkstypar i mange av grendene. Generelt er landskapet frodigare enn det ein ventar å finne så pass høgt over havet og langt inn i landet. Dei bratte sørvende liene og stadvis kalkhaldig berggrunn er noko av bakgrunnen for dette. Ved sida av det store biologiske mangfaldet mange stader i kommunen, finn vi også store kulturminneverdiar både i form av bygningsarv og strukturar i landskapet. Steingardar, bakkemurar, røyser og gamle ferdselsvegar mellom bygd og fjell er døme på dette.

Det er avmerkt nasjonalt og regionalt viktig kulturlandskap i Flatdal, Dyrlandsdalen, Skorigrend, Langlim og Svartdal. Dette er landskap som har kulturhistorisk, biologisk, og estetisk verdi. Svartdal, saman med Hjartdal, er i tillegg eit utvalt kulturlandskap i landbruket. Desse utvalde kulturlandskapa er ledd i ei nasjonal satsing for å ta vare på verdiar knytt til biologisk mangfald, landskap, kulturminne og kulturmiljø ved langsiktig skjøtsel og drift. Les meir om dette i kapittel [4.7.4 kulturminne og kulturmiljø](#).

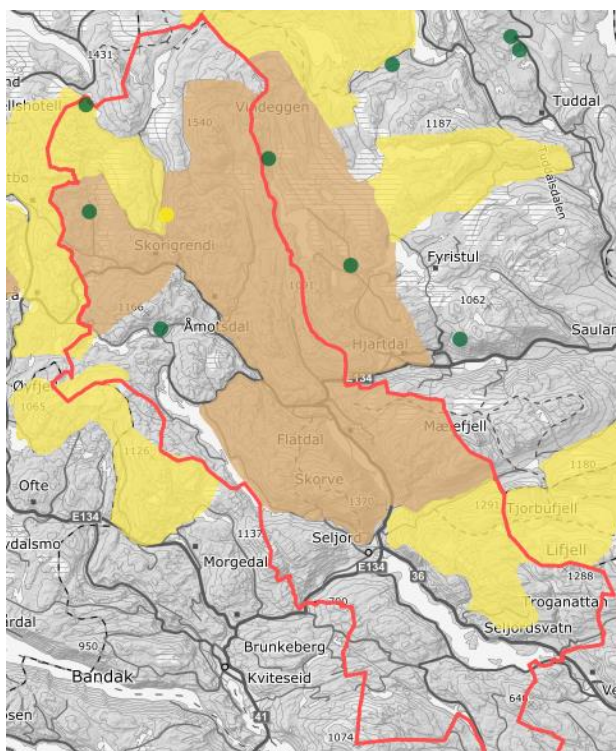
Store delar av utmarka i Seljord blir nytta som beiteressurs både av storfe, sau og geit. Det er likevel ein god del av utmarka som gror att fordi det er færre husdyr på beite. Det er fire støylar i drift i kommunen. Alle desse er lokalisert nord for Åmotsdal. Sjå figur 3.

Den største utfordringa for landbruket i Seljord i 2019 er ikkje nedbygging og omdisponering av dyrka- og dyrkbar mark, men at gardar blir lagt ned, eller at teigar gjeng ut av drift fordi dei er små eller vanskelege å drifte effektivt. Kart frå Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) viser at det er to fulldyrka område utanfor Seljord sentrum som har endra arealbruk frå fulldyrka jord til næringsbygg etter 2010. Dette gjeld eit område ved Hegna camping og butikken i Åmotsdal.

Kombinasjonen hytter og utmarksbeite kan også vere ei kilde til konflikt, både i samband med auka bruk av utmarka som rekreasjonsføremål, lause hundar som jagar beitedyr og beitedyr som finn det attraktivt å følgje nye hyttevegar eller å beite rundt hyttene.

Figur 2: Oransje felt viser nasjonale og regionale viktige kulturlandskap i Seljord. Kjelde: NIBIO.

Figur 3: Bruken av utmarka til landbruksføremål. Gule felt er sauebeite, brune felt er blanda beite for sau og storfe. Prikkane viser staulsdrift - grøne er storfe, gul er geit. Kjelde: Kilden.nibio.no

4.4 Bustad, levekår og folkehelse

4.4.1 Bustadareal

Behovet for bustader

Innbyggjartalet i Seljord har dei siste 20 åra svinga mellom 2900 og 3000 innbyggjarar. I 2004 var innbyggjartalet nede i 2899. Sidan 2015 har innbyggjartalet minka kvart år frå 3002 til 2900 i 4. kvartal i 2020. I 2030 er det forventa at det er 2864 innbyggjarar i Seljord (SSB, april 2021). Det er ein svak nedgang på 34 personar.

I Seljord er det 2875 registrerte bustader. Det er altså nesten like mange bustader som det er innbyggjarar. I følgje tal frå SSB bur over 90% av seljordingane i einebustad. Utanfor Seljord sentrum er det berre registrerte einebustader og tomannsbustader – ingen rekkehus eller blokker.

Det er ledige bustadtomter i Seljord sentrum (ca 25 stk) og i Sundbøhaugen i Flatdal (7 stk). Også andre reguleringsplanar har ledige bustadtomter, det gjeld eit par tomter ved Nutheim og i Åmotsdal.

Talet på eldre (over 80 år) er venta å doble seg mellom 2020 og 2040, dersom ein legg til grunn hovudalternativet til SSB. Det betyr at kommunen må sikre at eldre har gode bustader slik at dei anten kan bu i eigen heim og ha tilgang til kommunale heimetenester eller bu på institusjonar.

På papiret viser tala at det er nok bustadareal i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel har eit mål om at bustadene skal vere attraktive og liggje i tilknytning til offentlege og private tenestetilbod. For å få levande og attraktive grender vil det derfor vere ønskjeleg at det er opning for å byggje nye bustader også utanfor sentrumsområde. Sjølv om det pr. i dag er «nok» bustader i grendene, så er bygningsmassane av ulik alder og kvalitet. For at det skal vere attraktivt å etablere seg i Seljord bør det vere mogleg å sette opp nye bustadhus.

4.4.2 Folkehelse

I følgje folkehelseprofil for Seljord (2019, tal i hovudsak frå 2018) har innbyggjarane i kommunen lågare antibiotikabruk, færre muskel- og skjelettlidingar og færre psykiske lidingar blant ungdom, samanlikna med resten av landet og med Telemark. Samstundes er det ein vesentleg høgare del som lir av hjarte- og karsjukdom. Seljord ligg også under snittet for overvekt og fedme hos 17-åringar. Utdanningsnivået i Seljord er lågare enn snittet i landet og i fylket.

Friluftsliv

Seljord kommune har tilgang til eit mangfald av ulike friluftslivsområde, både langs Seljordsvatnet og andre vassdrag, stiar og turar i nærleiken av Seljord sentrum og andre grender, og heiar og høg fjellsområde med både traktorveggar og utan vegtilkomst.

Telnesøyan og Telnessanden er eit statleg sikra friluftslivsområde.

Det er skiløyper fleire stader i kommunen, mellom anna i området Kvambekk – Angre – Kvanntjønndalen, Grimås, Grunningsdalen, Kivledalen, Raudkleiv, Svartdal, Langlim og ved Markijn i Åmotsdal. Det er ljosløype i Flatdal og i Åmotsdal, samt skitrekk i Bergebakken i Åmotsdal, på Raudkleiv og i Blengsdalen i Flatdal.

Støy og luftkvalitet

I Seljord er det generelt sett god støy- og luftkvalitet. Den største støykjelda er vegnettet, men støyvarselkartet til Statens Vegvesen viser at dette råkar relativt få bustader.

4.5 Infrastruktur og transport

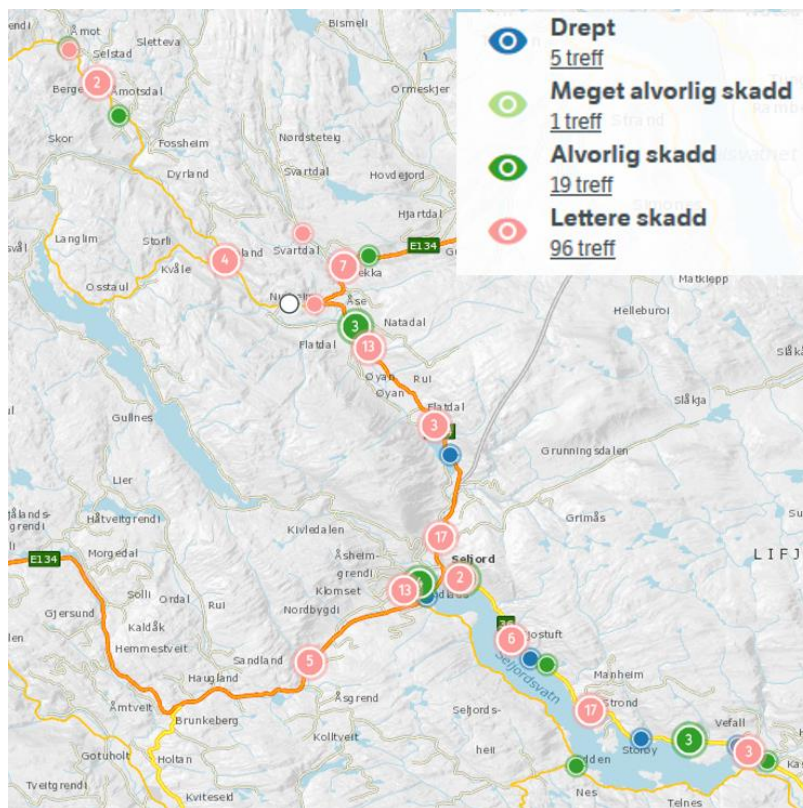
4.5.1 Trafikkforhold

Seljord er eit knutepunkt, med fleire gjennomgangsvegar og trafikkårer. Dei viktigaste vegane er:

- E-134 har størst trafikk vest for Seljord sentrum og forbi sentrum, med årsgjennomsnittstrafikk (ÅDT) på 330 og 360. Frå sentrum til Nutheim ligg ÅDT på 2900, og 2300 aust for Nutheim, men det er venta ei framtidig auke i ÅDT. Mot slutten av 2019 opna Mælefjelltunellen, som fører trafikken utanom Flatdal og Nutheim. Den gamle E-134 vil bli omgjort til fylkesveg 3364 Århus-Gvammen.
- RV. 36 Seljord – Bø, gjeng nord-aust for Seljordsvatn (ÅDT: 2550)
- Fv. 3422 Åmotsdalsvegen, Nutheim – Øyfjell (ÅDT: 700)
- Fv. 3328 Seljord – Sandamoen, langs Garvikstrondi, sør-vest for Seljordsvatn (ÅDT: 300)

Ulykker

Dei mest ulykkesbelasta vegane er E-134 og RV 36 mellom Seljord og Bø. Etter år 2000 har det i følgje Statens Vegvesen sitt vegkart totalt vore 5 dødsulykker på desse vegstrekningane.

Figur 4: Registrerte trafikkulykker frå 2000-2019 i Seljord kommune. Kjelde: Vegkart.no

Kollektivtrafikk

Seljord er eit regionalt viktig knutepunkt for kollektivtrafikk. Langdistanseruter gjeng langs E-134 mot Vinje/Haugesund/Bergen og Notodden/Kongsberg/Oslo, og sørover i fylket til Grenland/Torp/Tønsberg. I tillegg er det lokalruter til Kviteseid/Fyresdal.

Andre bussruter i kommunen er i hovudsak knytt til skuleskyss, og dermed tilpassa skuleruta.

Framtidige trafikkaksar

Mælefjelltunellen (E134)

Mælefjelltunellen opna i desember 2019, og har som hovudmål (i følge Statens Vegvesen) å korte reisetida og betre framkomsten for tunge køyretøy, som ikkje lenger treng å passere Nutheimsbakkane. Dette skal også betre trafikktryggleiken på denne strekninga.

Tunnelen vil føre til ein kortare reiseavstand mellom Notodden og Seljord med 11 km.

Ny trasé for E134

Nasjonal Transportplan 2018-2029 stadfester ein ny trasé for E-134 mellom Gvammen og Vågsli, som vil krysse Seljord kommune i aksen Svartdal – Dyrlandsdalen - Gjevarvatn – Øyffjell. Sjølv om traseen er nemnt i Nasjonal transportplan er det ikkje løyvd midlar. Nøyaktig lokalisering av traseen må avklarast i kommunedelplanar. Dette arbeidet har ikkje har starta opp.

Den framtidige traseen ligg langt frå dagens E134, og vegomlegginga vil truleg føre til strukturelle endringar i kommunane som vegen går gjennom. Areal med krysspunkt vil kunne bli meir ettertrakta for handel- og servicenæringar, og gjennomgangstrafikken på dagens trasé vil bli vesentleg lågare, med dei fordelane (trafikktryggleik) og ulempene (færre potensielle kundar) det fører med seg.

4.5.2 Teknisk infrastruktur

Vatn og avløp

68% av innbyggjarane i Seljord har kommunalt drikkevatn. Dei fleste er knytt til Seljord sentrum, men det er også offentleg VA-infrastruktur i Flatdal og Åmotsdal. I tillegg blir det jobba med eit nytt vassverk på Århusmoen.

Det offentlege drikkevatnet i Seljord har i følgje Folkehelseinstituttet høg leveringsstabilitet og god hygienisk kvalitet. Alle vassverka har god kapasitet, og toler fleire abonnentar. Unntaket er Seljord sentrum der både reinseanlegget og vassverket opplever kapasitetsutfordringar under festivalane, særleg i tilknytning til Dyrskuhelga.

Energiforsyning

Energiforsyninga i kommunen er godt dimensjonert og stabil (i følgje Seljord kommune sin overordna ROS-analyse frå 2016). Sjølv om straumforsyninga er utsett for brot, mellom anna i samband med trefall over linjene, er det stort redundans i distribusjonsnettet. Det vil mellom anna seie at det finst fleire alternativ for å sikre straumforsyninga dersom det skulle vere brot i ei linje, mellom anna ved å kople om. Dette gjev ei påliteleg straumforsyning til dei fleste innbyggjarane i kommunen.

4.5.3 Sosial infrastruktur

Dei fleste offentlege tenester er lokalisert i Seljord sentrum. Utanfor sentrum finn ein i 2019 barnehage og sjukeheim i Åmotsdal, og barnehage og barneskule i Flatdal.

I Seljord sentrum er det, i tillegg til barnehagar, barneskule og ungdomsskule, ei avdeling under Vest-Telemark Vidaregåande skule og Seljord folkehøgskule. I tillegg finn ein eit helsetilbod som både har kommunal og regionalt nedslagsfelt. Det gjeld mellom anna distriktopsykiatrisk poliklinikk, tilhøyrande Sjukehuset Telemark og jordmordvakt for Vest-Telemark.

Tenestene utanfor kommunedelplan for Seljord sentrum har god kapasitet. Det er ikkje behov for endra arealbruk for å sikre den kommunale tenesteytinga.

4.6 Barn og unges interesser

78% av ungdommane i Seljord er litt nøgd eller svært nøgd med lokalmiljøet, viser tal frå Ungdata-undersøkinga for 2018. Det er fleire enn landssnittet som ligg på 70%. Idrettsanlegg og lokale der ein kan treffe andre på fritida blir framheva som gode tilbod.

Trenden viser at ungdom brukar meir tid heime, og mindre tid ute med vener. Likevel er dei fleste med i ein eller annan form for organisert fritidsaktivitet, i hovudsak idrettslag, fritidsklubb, musikklag og kulturskule.

Dei fleste organiserte aktivitetane og tilrettelagte møteplassane for barn og ungdom er i Seljord sentrum, med ungdomsskule, idrettsanlegg og kulturhus.

4.7 Natur- og kulturmiljø

4.7.1 Topografi og landskap

Størstedelen av Seljord ligg innanfor landskapsregionen *Dal og fjellbygdene i Telemark og Aust-Agder*. Her er det eit krunglete landskap med mange og varierte landformer og kombinasjonar. Dalane gjeng i skiftande retningar og har ulike former (store og små U-dalar og V-dalar, hengande sidedalar m.m.). Terrenget mellom dalane består av både større og mindre åsar, småkupert hei og høg fjell (nasjonalt referansesystem for Landskap, NIJOS 2005).

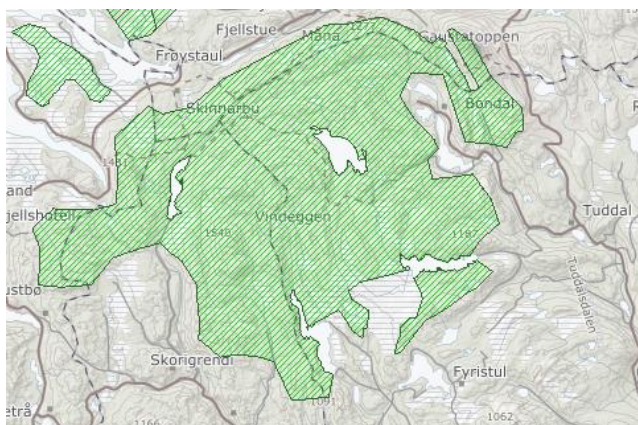
I tillegg ligg delar av Seljord innanfor landskapsregionane *Lavfjellet i Sørnorge* (Brattefjell-Vindeggen og Lifjell/Mælefjell), *Fjellskogen i Sørnorge* (Svartdal) og *Låglandsdalføra i Telemark* (på grensa til Bø).

4.7.2 Naturtypar

Det er ein raud tråd mellom kultur, kulturlandskap og naturtypar i Seljord; dei er alle knytt til slåtte- og beitebruk.

Verna område

Nord i kommunen, på grensa til Vinje, Hjarthdal og Tinn, ligg Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde med dyrelivsfreding. Føremålet med vernet er å ta vare på naturlandskapet, villrein-stamma, eit rikt plante- og dyreliv og kulturlandskap og kulturminne.

Figur 5: Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde. Kjelde: Miljøstatus.

I tillegg er 3 andre område verna med forskrift:

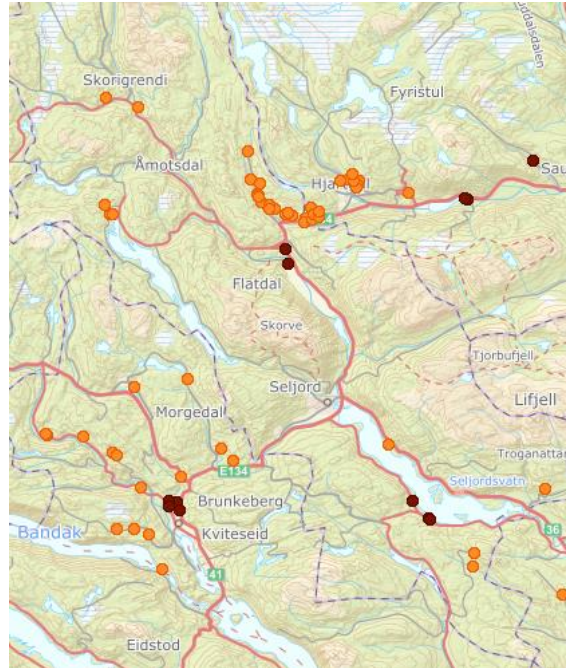
- Humleneset naturreservat i ved Flatsjø

- Talleivstaulen naturreservat i Nordbyggi
- Brokefjell naturreservat på grensa til Kviteseid kommune.

Utvalde naturtypar

I kommunen er det fleire stader med registrerte utvalde naturtypar, i følgje miljødirektoratet (miljostatus.no). I Seljord er nesten alle naturtypane knytt til slåttemark og hagemark, og ein finn dei frå Haugestul i sør, til Skorigrend i nord, med ein særleg stor konsentrasjon i Svartdal. Sjå kartet til høgre.

Alle myndigheiter har eit lovbestemt plikt til å leggje særleg vekt på å hindre at tilstanden og utbreiinga av naturtypen blir dårlegare. Dette er gjort gjennom Forskrift for utvalde naturtypar. Ei naturtype som har status som utvald skal bli sett på som viktigare enn andre naturtypar ved offentleg sakshandsaming.

Figur 6: Kart over utvalde naturtypar i Seljord. Oransje er slåttemark, brun er eiketre. Kjelde: Miljostatus.no

Naturtypar etter DNs handbok 13

Dette er naturtypar som er registrert som svært viktige, viktige og lokalt viktige. Desse naturtypane er viktige for biologisk mangfald, men har eit svakare juridisk vern, så sant dei ikkje ligg innanfor eit verneområde. Det er derfor desse verdiane best kan takast vare på gjennom arealplanlegginga.

I Seljord er naturtypane etter DNs handbok 13 i hovudsak knytt til skog. Fleire svært viktige område er registrert nord for Seljordsvatnet mot Lidfjell, på Seljordsheii, i Kivledalen, på grensa til Hjartdal og i Åmotsdal. I tillegg finn ein viktige og lokalt viktige område rundt Flatdal og Århus.

Freda artar

Dei fleste registrerte freda artane i artsdatabanken i Seljord er apollosommarfugl og søstermarihand. Artar som er spreidde over heile kommunen, men som i hovudsak finn leveområda sine i eller i nærleiken av slåtteeeng. Tilgang på eigna levestader kan vere ein av grunnane til at arten gjeng ned i tal, i følgje Artsdatabanken.

4.7.3 Vatn og vassdrag

Dei fleste vassdraga i Seljord drenerer mot Seljordsvatnet, som renn ut i Bøelva og vidare sørover. Unntaket er elva Svorte i Svartdal som drenerer mot Hjartdøla i Hjartdal.

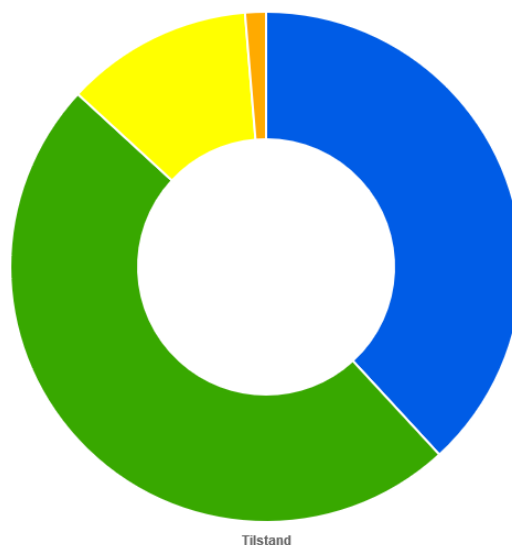
Dei fleste vassdraga i kommunen har i følgje Vann-nett.no god eller svært god tilstand, men det er også vassdrag som har moderat eller dårleg tilstand. Ein del av desse har moderat tilstand fordi dei er påverka av kraftutbygging.

Økologisk tilstand, alle overflatevann

	TILSTAND	ANTALL
😊	Svært god	29
🙂	God	37
😐	Moderat	9
😞	Dårlig	1
	Alle	76

To område har verneplan for vassdrag:

- Området mellom Seljordsvatn og Flåvatn blei verna mot vasskraftutbygging i 1986. Grunnen til vernet var kulturminneverdiar, friluftsjnteresser og delvis dei naturfaglege forholda.
- Lifjellområdet er verna på grunnlag av verdien området har for naturmangfaldet og friluftsliv. Området ligg i tilknyting til større tettstader, og er eit restfelt i ein region som er sterkt prega av vasskraftutbygging.

4.7.4 Kulturminne og kulturmiljø

Seljord er rik på kulturminne og kulturmiljø. Dei eldste kulturminna er kolgroper, gravminne og bergkunst. Andre freda kulturminne er kyrkjestader og gardstun både frå før- og etterreformatorsk tid.

Oversikten over verneverdige bygningar er noko mangelfull, fordi det er hól i SEFRAK-registeret frå og med gnr. 62 og nesten heilt opp til gnr. 99.

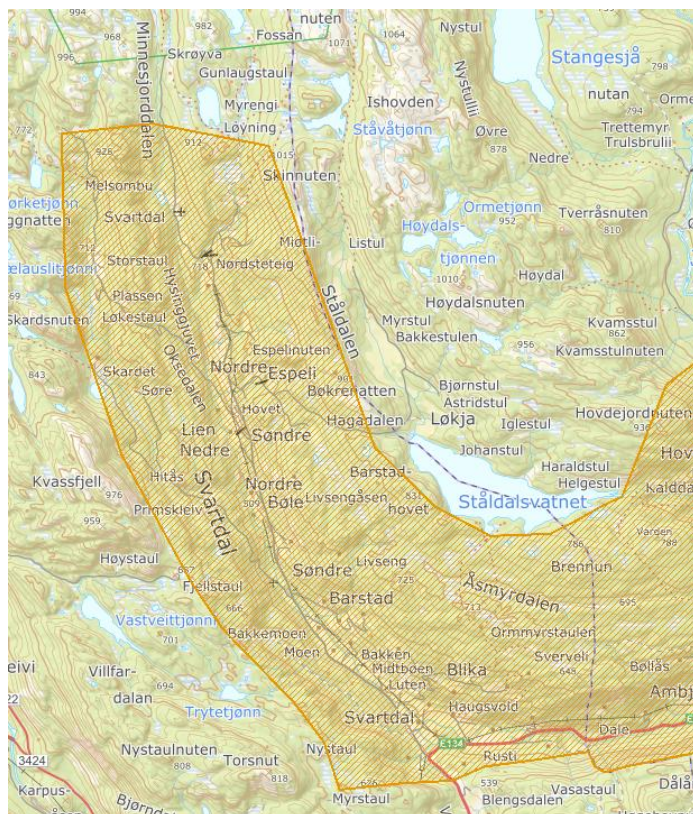
Figur 7: Figuren gjev eit bilde av den økologiske tilstanden i alle overflatevatn i Seljord kommune. Kjelde: Vann-nett.no

Kulturlandskap

Landskapet i Svartdal og Hjartdal har status som utvalgt kulturlandskap i jordbruket. Det er ei satsing for å ta vare på eit kulturlandskap som både har store biologiske og kulturhistoriske verdiar. Det er ein føresetnad at det skal vere mogleg med varig drift i området.

I Seljord er det også fleire område som er registrert med verdifulle kulturlandskap. Desse landskapa representerer viktige biologiske, økologiske og kulturhistoriske verdiar, og har stor artsrikdom.

Følgjande område er registrert som verdifulle kulturlandskap i Seljord:

Figur 8: Oransje skravur viser utvalgt kulturlandskap i Svartdal.
Kjelde: Miljøstatus

- Flatdal: Verdifullt for biologisk mangfald, ikkje registrert kulturminneverdi. Området har eit stort spenn med kulturlandskapsverdiar, mellom anna klyngetunet, eldre verdifull bygningsmasse, styvingstre, steingjerde m.m.
- Dyrlandsdalen: Verdifullt for biologisk mangfald, ikkje registrert kulturminneverdi.
- Skorigrenda: Verdifullt for biologisk mangfald, mindre verdifull kulturminneverdi.
- Langlim: Svært verdifullt for biologisk mangfald, ikkje registrert kulturminneverdi.

Opplevingsvegen om Nutheim

Opplevingsvegen om Nutheim er eit prosjekt som er sett i gang med bakgrunn i ny trasé for E134 i Mælefjelltunellen. For å skape ny attraksjonskraft og stoppeffekt, er det sett i gang eit arbeid med å utvikle ein turistveg med fokus på sykkelturisme. Vegen skal gå gjennom eit særprega kulturlandskap, som omfattar både natur, kultur, historie, dagens aktivitet og folka som bur og lever i området i dag, og skal vonleg gje eit grunnlag for å satse på næringar knytt til mellom anna reiseliv, kunst og matkultur.

4.8 Samfunnstryggleik og beredskap

4.8.1 Risiko og sårbarheit

Seljord kommune si risiko- og sårbarheitsanalyse analyserer aktuelle hendingar som kan ha konsekvensar for liv og helse, stabilitet, naturverdiar og økonomi.

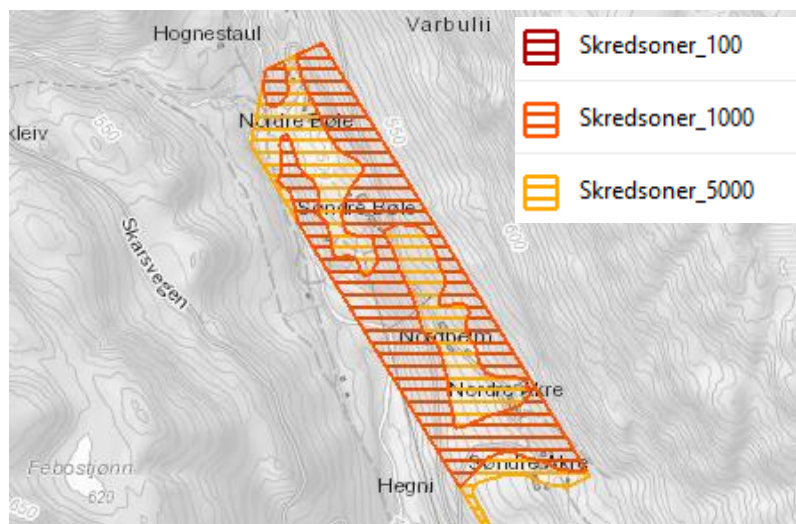
Ekstremvêr/flaum og dambrot er dei hendingane som kan påverke flest samfunnsfunksjonar. Ekstremvêr og flaum er vurdert som sannsynleg at skjer ein gong mellom kvart 50.-100.år, og dambrot er vurdert som svært lite sannsynleg – sjeldnare enn 1 gong pr. 5000 år.

Også svikt i kraftforsyning i meir enn 24 timar og brot i e-kom i meir enn 24 timar er vurdert som alvorleg for samfunnsfunksjonar. Desse kan ha eit sannsyn på 1 gong pr. 10.-50. år. I tillegg vurderer ROS-analysen at sjukdomsutbrot/pandemi, stor trafikkulykke og trusselsituasjon som hendingar som vil kunne medføre flest dødsfall.

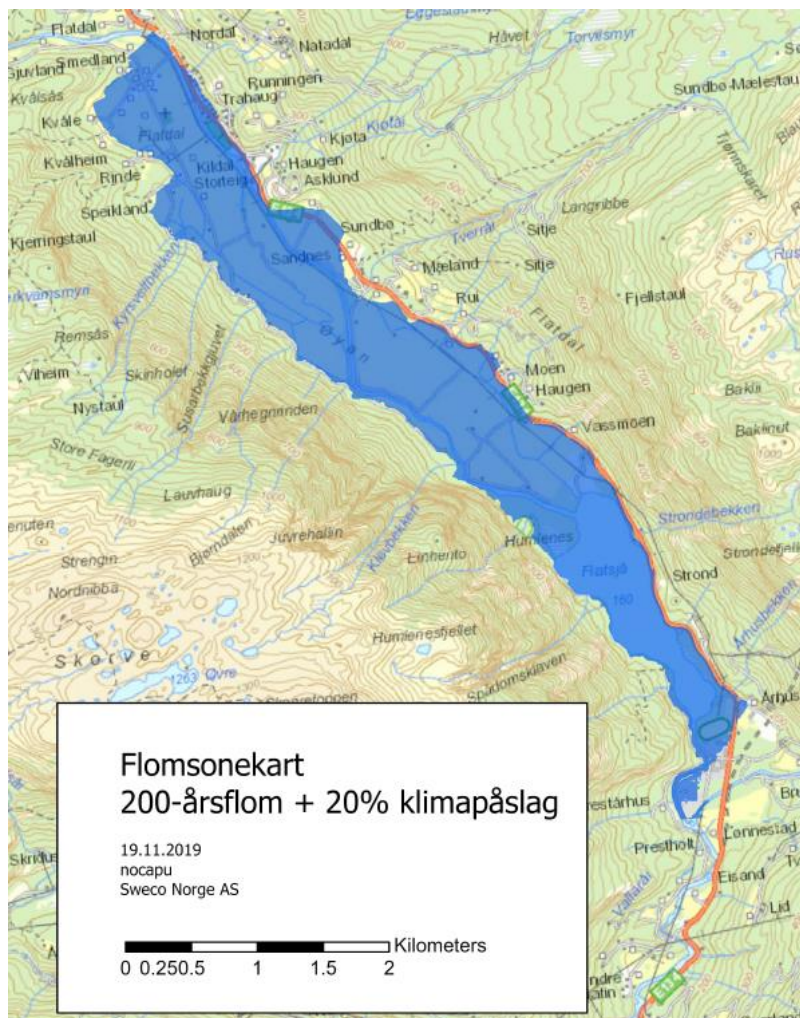
Skred og flaum

I store delar av kommunen finn ein bratte fjellsider og lier, noko som gjer at det er eit potensiale for ulike typar skred. Aktsemdskarta for skred og flaum gjev eit svært grovt bilde på kva område som potensielt er skredutsett eller utsett for flaum.

Det er gjort grundigare kartleggingar av skred- og flaumfare for utvalde område i Seljord, som delar av Flatdal, Seljord sentrum, i Kivledalen og i Nordbygdiområdet. Det er også kartlagt faresone for skred i Svartdal (sjå kartet nedanfor), på Grimås, ved Dalskosi på Manheimstrondi og på Brekke.

Figur 9: Kart over fareområde for skred i Svartdal. Kjelde: NVE Atlas

Figur 10: Flaumsone for 200-årsflaum (NVE 2007) med 20% klimapåslag (Sweco 2019)

5 HOVUDGREP I PLANFORSLAGET

5.1 Hovudgrep

Utbyggingsmønster

Kommuneplanen (plankart og føresegnene) vidarefører i hovudsak det eksisterande utbyggingsmønsteret i Seljord.

Seljord sentrum har ein eigen kommunedelplan, og er derfor ikkje med i denne rulleringa. Kommunedelplan for Flatdal er innlemma i kommuneplanen.

Dei største endringane i kommuneplanen er følgjande:

- Det er lagt til rette for eitt (1) nytt bustadområde med tilknytning til Seljord sentrum (Prestegardslia B_F1).
- Det blir lagt til rette for utviding av eitt hytteområde i tilknytning til eksisterande hytteområde på Kvambekk (BFRF5). I tillegg er eitt område avsett til hytter i Åsdalen (BFRF6) unnateke rettsverknad på grunn av motsegn frå Statsforvaltaren.
- Det er lagt til eitt (1) heilt nytt område for LNF fritidsbustad og bustad nord for Hauganvegen i Flatdal (LSF_F1).
- Resten av områda for LNF spreidd bustad er vidareført men tilpassa terreng og eksisterande bruk.
- Område for LNF spreidd hyttebygging er vidareført, men tilpassa terreng, tilkomstvegar og eksisterande bruk, slik at arealet er meir realistisk og mogleg å gjennomføre. Totalt areal for spreidd hyttebygging i kommuneplanen er derfor redusert med over 15 000 daa.
- Område avsett til utbyggingsføre mål for fritidsbustader i eksisterande plan er gjennomgått. Nokre av områda er vidareført i sin heilskap, nokre er justert, nokre er tatt heilt ut og nokre er innlemma i LNF spreidd fritidsbustad.
- Fleire av Skagerak energi sine installasjonar og eigedomen rundt har endra føremål frå LNF til energianlegg, slik at behovet for å få dispensasjon i samband med vedlikehaldsarbeid og anna arbeid knytt til drifta er redusert.
- Nye fareområde for flaum og ras er lagt inn i kartet, med tilhøyrande føresegner. I Flatdal er det lagt til eit klimapåslag på 20%.
- Landskapsvernområdet Brattefjell-Vindeggen er ikkje lenger unnateke rettsverknad, men er vist som LNF-område med bandleggingssone.
- Det utvalde kulturlandskapet i Svartdal er vist som omsynssone H570 kulturmiljø i plankartet, med tilhøyrande retningslinjer.
- Flatdalslandsbyen er vist som omsynssone kulturmiljø H570.

- Opplevingsvegen om Nutheim er vist som omsynssone kulturmiljø H570.

Føresegnene byggjer oppunder og presiserer arealbruken i plankartet.

5.2 Arealrekneskap

Totalt legg planen opp til følgjande utbyggingsområde

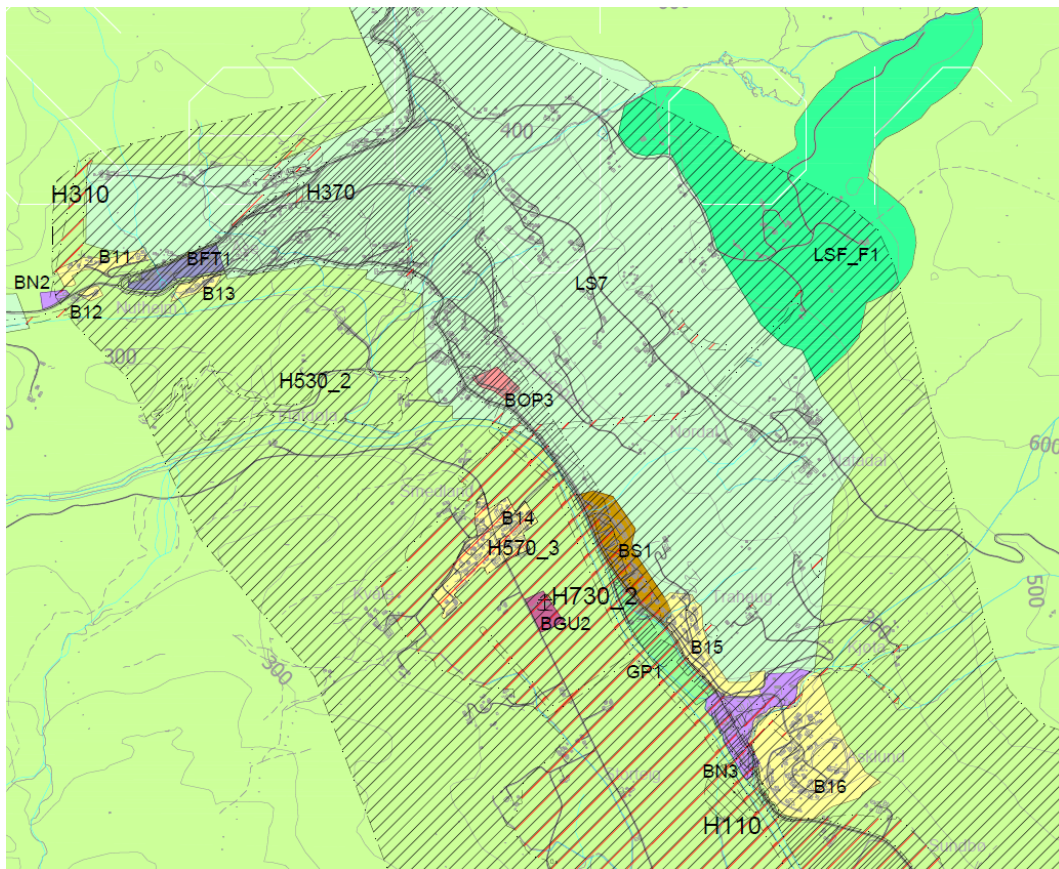
Arealføremål	Daa totalt	Noverande	Framtidig
Bustad	501	296	205
Andre typar bygning og anlegg	141	3	138
Forretningar	5	5	-
Fritidsbusetnad	9 086	7 193	1 893
Fritids- og turistføremål	471	461	10
Grav- og urnelund	17	17	-
Idrettsanlegg	59	59	-
Næring	107	107	-
Offentleg og privat tenesteyting	21	21	-
Råstoffutvinning	100	100	-
Sentrumsføremål	51	51	-
Samferdsel og teknisk infrastruktur	404	404	-
Park	38	38	-
LNF spreidd (LS)	32 158	31 934	224
LNF spreidd fritidsbustad (LSF)	15 081	13 230	1 851
LNF	616 365	616 365	-
Bruk og vern av sjø og vassdrag	30 983	30 983	-
Unnteke rettsverknad	711	-	-
Totalt	706 298	701 266	4 321

5.3 Kommunedelplan for Flatdal

Denne kommuneplanen erstattar kommunedelplan for Flatdal frå 1991 (planID 19910002). Dei fleste arealføremåla frå kommunedelplanen og frå andre reguleringsplanar er henta inn i denne kommuneplanen, slik at arealføremåla er oppdatert til dagens bruk.

Den største endringa er at området som er i gjeldande kommunedelplan er sett av til *Bustader, gardsbruk og mindre næringsverksemder* (i kommunekart omgjort til *sentrumsføremål*), og som strekker seg frå Åslandvegen sør for Flatdal til Natadalsvegen ovanfor Nutheim, no i hovudsak er vist som LNF med opning for spreidd bustadbygging.

Eit mindre område rundt Flatdal sentrum er vist som sentrumsføremål (BS1), der det blir opna for handel, andre næringar og bustader.

Figur 11: Arealbruken i Flatdal

5.4 Bustad og levekår

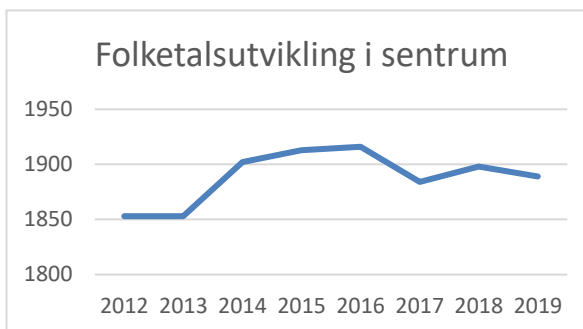
5.4.1 Utbyggingsmønster

Planen vidarefører det spreidde utbyggingsmønsteret som har lege til grunn i tidlegare kommuneplanar. Dette er gjort ved å leggje til rette for LNF spreidd bustadbygging i dei eksisterande grendene.

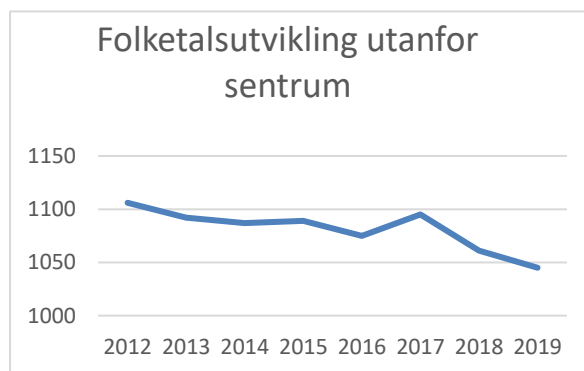
Mål i regional plan for samordna areal og transport i Telemark seier at 70% av nye bustadområde skal ligge innanfor ei tettstadgrense, medan dei siste 30% av nye bustader kan lokaliseras i resten av kommunen. I dagens arealplanar tilsvarar potensialet for nye bustader utanfor tettstadvengrensinga 53%.

Arealbruken i Seljord sentrum er styrt av kommunedelplan for Seljord sentrum. I denne planen har det derfor ikkje vore noko handlingsrom til å auke bustadområda i sentrum. Det vil derfor heller ikkje vere mogleg å oppnå målet med at 70% av nye bustader kjem innanfor ein definert sentrumsstruktur, samstundes som ein skal sikre moglegheit for å byggje nye bustader i grendene.

Utviklinga i Seljord dei seinare åra viser at dei fleste buset seg i tilknytning til Seljord sentrum. Dette viser tal på grunnkrets nivå. Det er derfor eit høgt sannsyn for at dei regionale og kommunale måla om auka fortetting i Seljord sentrum blir nådd, sjølv om arealbruken i kommuneplanen også sikrar at det er mogleg å busette seg i grendene. Omfanget av utbygginga av LNF spreidd kan ein lese om i [kapittel 5.3.5 LNF spreidd bustad, fritidsbustad og næring](#).

Figur 12: Folketalsutvikling for Seljord i grunnkretsar som ligg i eller i tilknytning til Seljord sentrum (Seljord sentrum sør og nord for riksveg, Bjørgesida/Manheim og Krokan). (Kjelde SSB)

Figur 13: Folketalsutvikling i Seljord i grunnkretsar utanfor sentrum (kjelde SSB)

5.4.2 Prinsipp og kvalitetar

Kommuneplanen sikrar kvaliteten for bustadområda gjennom føresegnene. Det er sett krav til utnyttingsgrad og byggjehøgder både i regulerte og uregulerte område. Føresegnene presiserer også at det kan oppførast éin bustad på kvar eigedom. Dette gjeld likevel ikkje for kårubustad på landbrukseigedomar og utleigeeiningar.

Det blir lagt opp til at bustadtomter kan delast, men vilkåret er at alle tomtene skal ha gode solforhold og tilfredsstillende krav til støy, uteoppfallsareal, tryggleik frå naturfare, tilkomstmoglegheiter og gode løysingar for infrastruktur (vatn og avløp).

Fellesområde, som leikeplassar og andre uteopphaldsareal, skal vere opparbeidd før ferdigattest blir gitt.

5.4.3 Nye bustadareal

Det er sett av eitt nytt område til bustadareal; Prestegardslia ved Seljord sentrum. Området ligg i bratt terreng, og kan ha utfordringar knytt til tilkomst, skred- og overvatn. Det er i teorien sykkelavstand til skule og sentrum, men terreng og eksisterande vegar gjer det utfordrande å få til gode og trygge løysingar for gåande og syklande. Dette må sikrast i ein reguleringsplan.

Tabell 1: Oversikt over nye bustadområde

Nye bustadområde			
Nr.	Namn	Areal	Særlege omsyn
B_F1	Prestegardslia, gnr. 1/57	200 daa	Gang- og sykkelveg til Seljord, tilkomstveg, skredfare, overvatn, tilhøva mot kulturminna kyrkja og prestegarden

5.4.4 Areal for fritidsbustad

Arealstrategi

Arbeidet med avklaring av arealbruken for fritidsbustader har lagt til grunn arealstrategiane i planprogrammet. Der står det mellom anna at:

«Nye område for fritidsbustad skal i størst mogleg grad utnytte eksisterande infrastruktur og organiserast i felt. Lokalisering av fritidsbustader skal ikkje vere i konflikt med viktige allmenne interesser, natur- og friluftslivsområde. Verdifulle stølsmiljø skal i størst mogleg grad bevarast og nybygging av hytter skal i hovudsak plasserast i felt utanfor viktige stølsmiljø»

Desse strategiane er lagt til grunn både i samband med vurdering av nye innspel, og i vurdering om kva område som skal vidareførast eller ikkje.

Endringer i planforslaget

Det er sett av 7 nye område for konsentrert hyttebygging.

Føremål	Namn	Grunngjeving
BFRF1	Skuldalen nedre	Gammal reguleringsplan som er utbygd, men kan fortettast. Krev ny regulering.
BFRF2	Skuldalen øvre og Sundbø søndre	Gammal reguleringsplan + disp plan som er utbygd, men kan fortettast. Krev ny regulering.
BFRF3	Sollid aust	Vidareført som utbyggingsområde
BFRF4	Myrbøen	Vidareført som utbyggingsområde
BFRF5	Kvambekk	Nytt område som må sjåast i samanheng med eksisterande hyttefelt i området.
BFRF6	Åsdalen	Utviding av hyttefeltet i Åsdalen. Statsforvaltaren har motsegn til området. Når planen blir vedteken vil det aktuelle arealet stå utan rettsverknad fram til motsegna er avklart. Det betyr at området ikkje har noko arealføremål, og at søknader om tiltak ikkje kan handsamast.
BFRF7	Vasstveit	Registrert som utbyggingsområde

Enkelte eksisterande område for fritidsbustader har eldre reguleringsplanar og disposisjonsplanar. Enkelte av desse områda er omgjort til LNFR spreidd utbygging, eller oppheva og satt til framtidig utbyggingsområde med fortetting. Enkelte vil bli oppheva med LNFR som nytt føremål. Dette gjeld:

Planid	Reguleringsplanføremål	Nytt arealføremål
19770001 – Flatdal bru - Sundbø	Vegføremål	LNFR – plan oppheva
19930003 – Skuldalen nedre	Fritidsføremål - hytte	BFRF1 – Ny reguleringsplan er påkrevd – fortetting fritidsføremål hytte
19950001 - Sandstykket	Fritidsføremål - hytte	LNFR spreidd fritidsføremål – arealkode LSF10
19960001 – Skuldalen øvre	Fritidsføremål - hytte	BFRF2 - Ny reguleringsplan er påkrevd – fortetting fritidsføremål hytte
Disp.plan – Sundbø søndre	Fritidsføremål - hytte	BFRF2 - Ny reguleringsplan er påkrevd – fortetting fritidsføremål hytte
20010001 – Åsdalen	Fritidsføremål - hytte	BFRF6 – Ny reguleringsplan er påkravd – fortetting av

Området er unntatt rettsverknad fram til motsegn frå Statsforvaltaren er avklart.		fritidsføremål hytte. Dei nordlegaste delane er gjort om til LNFR, eit makebyte for ei utviding av fritidsføremål i sør.
Disp.plan - Solheimheia	Fritidsføremål - hytte	LNFR spreidd fritidsføremål – arealkode LSF2
Disp.plan - Brekke	Fritidsføremål - hytte	LNFR spreidd fritidsføremål og bustad– arealkode LSF_F2
Disp.plan - Nordheim	Fritidsføremål - hytte	LNFR spreidd fritidsføremål – arealkode LSF9

I gjeldande plan er det satt av områder til framtidig utbygging som ikkje er vidareført:

- Område Sollid vest - tatt ut av planen – Konflikt med arealstrategi på fleire område
- Område Sundbø/Mælestaul – tatt ut av planen - Konflikt med arealstrategi på fleire område
- Område Honevikan i gjeldande kommuneplan. Området er omkransa av LNF-spreidd fritidsbustad og er ikkje utbygd. Det blir innlemma i LSF10.
- Område Tjønnstaul/Hauganvegen i gjeldande kommuneplan. Området er ikkje blitt utbygd. Det ligg for seg sjølv, i stor grad på myr og i aktsemdsområde for flaum. I staden for å leggje opp til konsentrert fritidsbustader er det opna opp for LNF spreidd fritidsbustad langs den austlegaste delen av Hauganvegen i Flatdal, føremål LSF_F1.
- Område Homvatn – tatt ut av planen – Konflikt med arealstrategi på fleire område
- Område Grunningsdalen – tatt ut av planen - Konflikt med arealstrategi på fleire område
- Område Jønntjønn – tatt ut av planen - Konflikt med arealstrategi på fleire område

5.4.5 LNF spreidd bustad, fritidsbustad og næring

Alle område sett av til LNF spreidd er tilpassa slik at områda i større grad er realistiske og gjennomførbare. I plankartet er områda avgrensa til å ikkje ligge lenger frå veg enn 200 meter.

I tillegg set føresegnene krav om at tiltak innanfor føremålet skal:

- Ha ei tilfredsstillande vass- og avløpsløyising
- Ha tilfredsstillande tilkomst og avkøyring. Fritidsbustader som ikkje har vegtilkomst må vise tilfredsstillande parkeringsløyisingar.
- Ikkje vere utsett for flaum eller ras.
- Ikkje ha ei dominerande plassering eller utforming i høve til landskap og tilgrensande bygg. Storleik, utforming og byggehøgder skal vere i samsvar med byggetradisjonane på staden.
- Ikkje vere utsett for støy eller anna ureining
- Ikkje koma i konflikt med dyrka- og dyrkbar mark, freda kulturminne eller kulturmiljø, viktige område for biologisk mangfald eller viktige friluftsområde.
- Ikkje koma i konflikt med byggjegranser mot vassdrag, veg eller dyrka og dyrkbar mark.
- Ikkje koma i konflikt med stiar, skiløyper, viktige friluftsområde og gamle ferdselsårer.
- Ikkje fører til nedbygging av myr.

Nye kvoter for spreidd bustad (LS)

I områda for LNF spreidd utbygging kan ein bygge bustad, næring og hytter, ettersom kva føresegnene set krav om. Dette er vist som LS (kombinert utbygging av bustad, næring og/eller fritidsbustad) på plankartet og i føresegnene.

Desse områda ligg i tilknytning til eksisterande grender. Ingen av områda bygde ut kvoten i førre periode.

Planen opnar for å vidareføre dei eksisterande kvotene i dei fleste områda. Det kan gå fleire år mellom kvar gong nokon ønskjer å byggje eit nytt hus i ei grend og det er derfor ønskjeleg å leggje til rette for at det skal vere mogleg innanfor dei grensene som planen set.

Tabell 2: Oversikt over område for LNF spreidd, kombinerte føremål

Nummer og namn	Ny kvote bustad/ næring/ fritid	Gamal kvote bustad/ næring	Bygd førre periode	Kommentar
LS_F1 Sundbøgrendi	3/1/0	-	-	Nytt område
LS1 Åmotsdal	8/2/0	8/2	5/0	Vidarefører kvoten
LS2 Dyrlandsdalen	3/1/0	3/1	1/0	Vidarefører kvoten
LS3 Mandal – Langlim	5/2/10	5/2	0/0	Vidarefører kvoten. Det skal også kunne byggast fritidsbustader i området.
LS4 Moland	2/1/0	5/2*	0/0*	Tidlegare Mandal-Langlim.
LS5 Svartdal	5/1/0	5/1*	2/1*	Vidarefører kvoten

LS6 Skarpedale	5/0/0	5/0	4/0	Vidarefører kvoten
LS7 Nutheim	5/1/0	2/1*	2/1*	Tidlegare del av Svartdal
LS8 Kivledalen	2/1/0	2/1	0/0	Vidarefører kvoten
LS9 Krokan	10/1/0	10/1	0/0	Vidarefører kvoten
LS10 Nordbygdi	8/1/0	8/1	2/0	Vidarefører kvoten
LS11 Strond-Manheim	2/1/0	5/2*	2/0*	Tidlegare Vefall-Brekke.
LS12 Seljordsheii	2/1/0	4/2*	1/0*	Tidlegare Seljordsheia
LS13 Apalvika	3/1/0	4/2*	1/0*	Tidlegare Seljordsheia
LS14 Vefaldsåsen	2/0/0	5/2*	2/0*	Tidlegare Vefall-Brekke. Kvoten er redusert fordi det opphavlege området er delt
LS15 Brekke	3/1/0	5/2*	2/0*	Tidlegare Vefall-Brekke. Kvoten er redusert fordi det opphavlege området er delt
LS16 Ulveneset	3/1/0	5/2*	2/0*	Tidlegare Vefall-Brekke. Kvoten er redusert fordi det opphavlege området er delt
TOTALT	66/17/10	55/13	17/1	

* Tala viser til kvoten for heile det gamle området.

Krokan og Nordbygdi har dei største kvotene, men relativt låg utbygging. Trass i ei relativt låg utbygging i førre planperiode er kvotene vidareført fordi grendene ligg langs E-134, i nærleiken av Seljord sentrum.

Totalt blir det lagt opp til at det kan byggast 69 nye bustader i område sett av til LNF spreidd bustadbygging.

Nye kvoter for fritidsbustad (LSF)

Ved utrekning av nye område for fritidsbustad er det lagt til grunn ei utrekning på storleiken på utbyggingsområdet. Det er lagt opp til eit utgangspunkt om at det skal vere 200 daa pr. nye hytte, men ingen område skal ha ein større kvote enn 10 hytter.

Planen legg ikkje opp til nye område for LNF spreidd hyttebygging, men ein del av områda er blitt «delte opp» i mindre teigar. Dei nye kvotene for kvart område er slik:

Tabell 3: Område for LNF spreidd fritidsbustad

Nummer og namn	Ny kvote	Gamal kvote	Bygd førre periode	Kommentar
LSF_F1 Hauganvegen	3	-	-	Nytt område. Vist som framtidig.
LSF_F2 Øvre Brekke	6	-	-	Tidlegare LNF spreidd bustad, omgjort til LNF spreitt fritidsbustad. Vist som framtidig.
LSF_F3 Lien	3	-	-	Nytt område. Vist som framtidig.
LSF1 Rinde-Sudbø	5	7	1	Vidarefører eksisterande kvote
LSF2 Rinde-Angre	7	7	0	Vidarefører eksisterande kvote
LSF3 Kvambekk-Sollid	5	7	7	
LSF4 Myrbøen	6	7*	Uvisst	Tidlegare del av Kvambekk-Solli
LSF5 Nystaul-Øvstestaul	5	7*	Uvisst	Tidlegare del av Kvambekk-Solli
LSF6 Markjin	4	7*	Uvisst	Tidlegare del av Kvambekk-Solli
LSF7 Heiåi	5	5	3	Vidarefører eksisterande kvote
LSF8 Lisleherad	4	10	2	
LSF9 Kasin	3	10*	Uvisst	Tidlegare del av Lisleherad
LSF10 Sundsbarm	10	10	4	
LSF11 Stodi	0	5	0	Ingen ny utbygging
LSF12 Dalsvatn	5	5	0	Vidarefører eksisterande kvote
LS3 Langlim	(10)	10	10	Lagt inn i kvote for LS3, sjå tabell 3.
Totalt	81	66	27	

Kommuneplanen legg opp til at det kan byggast inntil 81 nye hytter i område sett av til LNF spreidd fritidsbustad. Her er også tala for Langlim inkludert.

5.5 Offentlege areal og tenesteyting

Offentlege areal er vist som Offentleg eller privat tenesteyting (BOP). Innanfor føremålet kan det etablerast skule, helseinstitusjonar, kyrkje eller andre føremål knytt til offentleg eller privat tenesteyting.

Det er ikkje gjort nokon endringar i eksisterande areal, alle areala er vidareført frå tidlegare kommuneplan eller reguleringsplanar.

Dette gjeld

Eksisterande område for offentlig eller privat tenesteyting	
Nr.	Arealbruk
BOP1	Tidlegare Åmotsdal skule
BOP2	Steinmoen Bu- og servicesenter
BOP3	Åmotsdal kyrkje
BOP4	Flatdal skule

5.6 Næringsliv

Det er lagt inn eitt nytt føremål knytt til fritids- og turistføremål, sjå tabellen nedanfor. Kommuneplanen legg ikkje opp andre nye areal knytt til næring, industri eller handel. Eksisterande areal er vidareført.

Tabell 4: Nye arealføremål knytt til næringsliv

Nye arealføremål for næringsutvikling			
Nr.	Namn	Areal	Særlege omsyn
BFTF1	Garvikstrondi camping	6 daa	Området kan nyttast til leike- og badeområde med tilhøyrande funksjonar som parkering. Tilrettelegging for leik og spel er tillate.

Følgjande næringsareal og handelsareal blir vidareført frå eksisterande plan:

Tabell 5: Næringsområde

Eksisterande næringsområde	
Nr.	Arealbruk
BN 1-3	Område for industri i Åmotsdal, Skarpedale og Flatdal.
BN 4	Deponi. Eksisterande reguleringsplan for deponi på Flatin ligg på grensa mellom kommuneplan for Seljord og kommunedelplan for Seljord sentrum.
BF 1-2	Handel – område sett av til handel i Åmotsdal og Flatdal sentrum

Kommuneplanen har ikkje lagt til rette for nye næringsareal eller sentrumsareal, fordi det er vurdert at det er nok tilgjengeleg næringsareal i dagens planverk. Det blir likevel vidareført høve til spreidde næringsbygg i grendene, slik at private initiativ og/eller stadbunden næringsutvikling vil vere mogleg.

Masselagring

I samband med byggjetiltak er det ofte bruk for å mellomlagre overskotsmasse, og det kan ofte vere vanskeleg å finne eigna areal i samband med byggjesak eller reguleringsprosessar. Massetransport er kostnadskrevjande, og dumpa masse kan føre til både avrenning, miljøutfordringar og ulemper for grannar.

Kommuneplanen opnar derfor opp for at Skoritippen kan tilretteleggast som eit område for mellomlagring av massar (BRU_F1). Skoritippen ligg midt i Åmotsdal og er eit tidlegare tippområde frå etableringa av kraftverksanlegga. For å sikre omsyn til grannar, kulturlandskap og miljø så er det krav om reguleringsplan med konsekvensutgreiing.

5.6.1 Landbruk og jordvern

Nye arealføremål vil ikkje føre til omdisponering av dyrka og dyrkbar mark, og ingen av tiltaka står i fare for å påverke landbruksdrifta negativt. Enkelte utbyggingsområde kan råke beiteområde i utmark. Dette gjeld særleg for dei områda som er sett av til hytteutbygging. Krava i føresegnene om bygging i LNF-spreidd sikrar at utbygging utanfor utbyggingsføremål heller ikkje skal skje på dyrka mark.

5.7 Infrastruktur og transport

5.7.1 Framtidig trasé E-134

Den framtidige traseen til E-134 er vist som ein illustrasjon på kvar traseen kan koma til å gå. Sidan endeleg lokalisering av vegen ikkje er avgjort, er ikkje linja juridisk bindande og bandlegg ikkje noko areal. Den har berre funksjon for å vise ein potensiell trasé som utgangspunkt for vidare planlegging.

Nye vegprosjekt som tunellen mellom Århus-Gvammen og oppdaterte vegstrekningar langs Manheimstrondi på Rv.36 er lagt inn som framtidige veglinjer (juridisk bindande).

5.7.2 Opplevingsvegen om Nutheim

Opplevingsvegen om Nutheim er vist med omsynssone H570 med tilhøyrande retningslinjer. På den måten bidreg kommuneplanen med å sikre at dei verdiane som er viktige for opplevingsvegen blir tekne vare på, samstundes med at sjølve vegen eller tiltak knytt til opplevingsvegen ikkje skal gå ut over naturmangfald og landbruk.

5.7.3 Sosial infrastruktur

Planen legg ikkje opp til endringar i velferdsordningar. Det er verken lagt til eller teke ut areal til skule, barnehage, helseinstitusjonar eller andre velferdsløysingar, og det er vurdert at dagens velferdstilbod har kapasitet til ein eventuell folkevekst.

5.7.4 Teknisk infrastruktur

Kollektivtransport

Alle nye arealføremål ligg i tilknytning til veg. Kollektivtransporten i store delar av Seljord er knytt til skulerutene, og det blir ikkje lagt opp til nye utbyggingsføremål som medfører endringar for desse rutene. Dei fleste hytteområda kan ikkje nåast med kollektivtransport.

Gangveggar

Det blir sett krav om at gangaksar og snarveggar skal avklarast i alle reguleringsplanar. For utbyggingsområdet for bustader i Prestegardslia er det sett eksplisitt krav om avklaring av gang- og sykkelløysingar mot sentrum. Utover dette påverkar ikkje planen tilhøva for gåande og syklande i vesentleg grad.

Kommuneplanen opnar for at det kan vedtakast utbyggingsavtaler, som mellom anna kan munne ut i private-offentlege avtaler om finansiering av fellesgodar som gang- og sykkelveg.

Vatn og avløp

Kommunaltekniske anlegg som høgdebasseng, avløpsanlegg og drikkevassanlegg er vist som arealføremål Andre typar bygg og anlegg (BAB). Drikkevassinntaka i Åmotsdal og Flatdal er vist med omsynssone H110. Føresegnene sikrar at det ikkje skal etablerast tiltak eller bli gjort fysiske inngrep som kan føre til fare for ureining av vasskjelda. Omsynssona har ein radius på 100 meter frå brønnen. Det er ikkje gjort utrekningar på kor stor omsynssonene bør vere. Derfor fungerer desse grensene som ein dokumentasjon og ei påminning på at det er ein brønn, og ikkje som absolutte grenser.

Energiforsyning

Planen utvidar arealføremåla rundt installasjonane til Skagerak Energi. Det gjeld både demningar og inntak. Dette skal gjere det enklare for Skagerak Energi å drive vedlikehald av deira tekniske infrastruktur, utan å måtte søke dispensasjon.

Kraftliner i lufta er vist med omsynssone. Breiddene på omsynssoner er avklart med Vest-Telemark kraftlag og Statnett. Omsynssona har følgjande breidder:

Tabell 6: Breidde på omsynssone ved kraftliner

Styrke	Breidde på omsynssona
22 kV	Totalt 15 meter breidde
66 kV	Totalt 15 meter breidde
300 kV	Totalt 80 meter breidde

5.8 Barn og unges interesser

Den svake auken i bustadutbygging vil ikkje gjere store endringar i oppveksttilhøva til barn og unge. Planen vidarefører prinsippet med LNF spreidd i grendene, mellom anna for å sikre at det skal vere mogleg å byggje nye hus og slå seg ned i grendene. Samstundes er ny tilgang til målpunkt for barn og unge vurdert for nye område for bustadutbygging. Føresegnene set også krav om leikeplassar i bustadområde.

Det bustadområdet som planen opnar for ligg i tilknytning til Seljord sentrum, men truleg litt for langt unna til at unge enkelt og trygt kan gå eller sykle til skule og aktivitetar i sentrum. Det vil kunne vere mogleg å rette på dette dersom ein finn gode løysingar for snarveg, men dette må gjerast i reguleringsplanen, og derfor er dette eit krav i reguleringsplanen.

5.9 Friluftsliv

Ljosløypene på Raudkleiv, i Åmotsdal og i Flatdal er sikra med omsynssone friluftsliv, med tilhøyrande retningslinjer. Det same gjeld eit område på Telnes (statleg sikra friluftsområde).

Omsynet til friluftsliv er i også ivareteke ved at føresegnar for etablering av bustader og fritidsbustader i område for LNF spreidd utbygging set krav om at det ikkje skal etablerast tiltak som *«kjem i konflikt med stiar, skiløyper, viktige friluftsområde og gamle ferdselsårer»*.

5.10 Universell utforming

Universell tilkomst er i hovudsak sikra i føresegnene § 1.6, som mellom anna sikrar at prinsippet om universell tilkomst skal leggjast til grunn for planlegging, søknad om tiltak og opparbeiding av alle bygg og anlegg, inkludert tilkomst og uteområde.

5.11 Naturverdiar

Føresegnene §1.10.3 sikrar naturverdiar og miljø, mellom anna ved å sette krav om ivaretaking av naturtypar som er viktige for biologisk mangfald, og vegetasjonsbelte langs vassdrag. Det er også sett krav om ivaretaking av naturverdiar i samband med utbygging av enkeltområde.

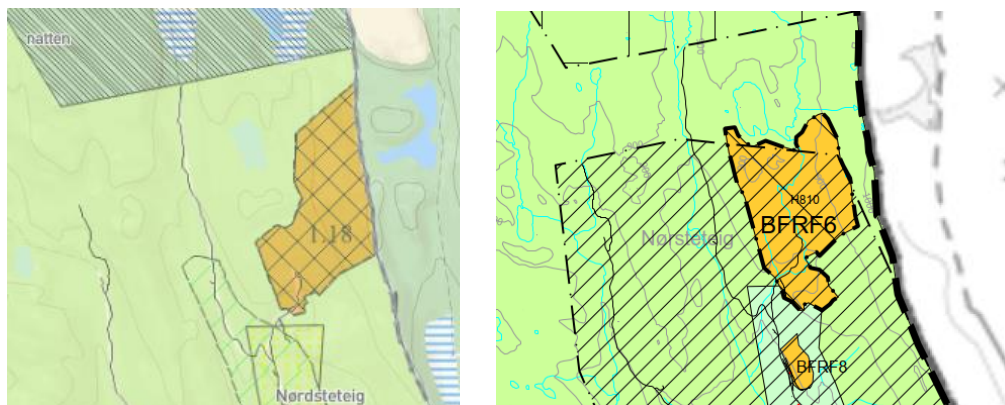
I enkelte område langs Manheimstrondi er det registrert fleire raudlisteartar. Her er delar av LNF spreidd hytte gjort om til LNF, mellom anna av omsyn til naturverdiar. Dette gjeld eit området frå Vesleøy til Sjøormporten.

Villrein

Det verna området for Brattefjell-Vindeggen er vist som bandleggingssone. Den einaste nye arealbruken innanfor dette området er knytt til Skagerak Energi sine eksisterande anlegg ved Sandsetdammen og eit inntak i Heiåi i Svartdalsheiane. Store delar av arealbruken i randsona er redusert. Det er tatt ut fleire område for LNF spreidd hyttebygging og fritidsbustader både på Solli, langs Angrevege, i Skuldalen og langs Heiåvege. Dei utbyggingsføremla som ligg inne i planen er i hovudsak vidareført.

Eitt nytt arealføremål er lagt inn i randsona til verneområdet, i Åsdalen, heilt nord i Svartdal. Dette området er lagt inn sør og aust for eit eksisterande hytteområde. For å kompensere for utvidinga mot sør og aust, er det opphavlege føremålet blitt redusert i nord.

På grunn av motsegn frå statsforvaltaren er BFRF6 unnateke rettsverknad fram til motsegna avklart.

Figur 14: Område 1.18 i den gjeldande planen (til venstre) er i denne planen redusert mot nord og aust, men utvida mot sør (område BFRF6 og 8 i bildet til høgre).

Dei fire verneområda i kommunen (Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde, Humleneset naturreservat, Talleivstaulen naturreservat og Brokefjell naturreservat) er vist med omsynssone for bandlegging (H720).

5.12 Kulturminne

Store område er ikkje systematisk registrert for automatisk freda kulturminne, og det er også hól i SEFRAK-registreringa for delar av kommunen. Kommuneplanen kan derfor ikkje sikre at utbyggingsføremål ikkje kjem i konflikt med kulturminneverdiar.

Det inneber at kulturminneverdiane må avklarast i byggjesakshandsaming eller reguleringsplanar. I reguleringsplanar vil omsyna til kulturminna bli ivareteke gjennom planprosessen, der kulturminnemyndigheiter skal uttale seg og har motsegnrett. Omsyna til kulturminne i område som ikkje har reguleringsplan blir sikra gjennom føresegnene i kommuneplanen. Mellom anna set § 1.1.1 krav om at det skal dokumenterast at utbygging ikkje skal koma i konflikt med mellom anna kulturminne og kulturmiljø. For område som er sett av til LNF spreidd busetnad er det også sett krav om dokumentasjon på konflikt med kulturminne (jf. føresegnene § 2.4.1).

I plankartet er område med høg kulturminneverdi sikra med to ulike omsynssoner.

- Omsynssone H570 Kulturmiljø dekker større samanhengande område i Svartdal og Flatdal. Opplevingsvegen om Nutheim er også vist som omsynssone kulturmiljø

-
- Omsynssone H730 viser område som er bandlagt etter kulturminnelova. Dette er område eller lokasjonar som har vedtaksfreda vern. Dette gjeld Åmotsdal mellomalderkyrkjegard, Askeladden-ID 85970 og Flatdal mellomalderkyrkjegard, Askeladden-ID 84158.

I områda for H570 sikrar retningslinene (§ 4.1.3) at omsynet til biologisk mangfald, kulturminne og det aktive landbruket som er grunnlag for både kulturminneverdiane og det biologiske mangfaldet. Det skal også vektleggast god estetisk tilpassing og byggeskikk. Oppussing av bygningar skal vere mogleg, så lenge det ikkje går ut over bygningens verneverdi. Utomhusanlegg, som vegar, brukar, steingjerde og liknande skal takast vare på (jf. føresegnene § 4.1.3).

Dei generelle føresegnene (§ 1.11) fastslår koplinga til kulturminnelova, og set krav om uttale frå kulturminnemyndigheiter i alle saker der kulturminne kan bli råka av tiltak. Føresegnene sikrar også at kommunen kan krevje at det blir teke særlege omsyn i enkeltsaker, der det er aktuelt.

5.13 Samfunnstryggleik og beredskap

ROS-analysen har vurdert at ingen av dei nye utbyggingsområda ligg innanfor område som er særleg utsett for skred eller flaumfare. I delar av bustadområdet Prestegardslia er det kartlagt ein skredrisiko på 1 kvart 5000 år. Dette er vurdert som akseptabelt i kommuneplansamanheng, men reguleringsplanen må sikre at situasjonen ikkje blir forverra. Føresegnene for utbygging i LNF-spreidd sikrar at det ikkje skal byggast i terreng som kan vere utsett for naturfare.

Den største utfordringa for liv og helse er knytt til utbygging av tiltak utanfor reguleringsplanar i område der eldre reguleringsplanar framleis gjeld. Særleg i Flatdal kan dette vere eit utfordring, der 200-års-flaum med klimapåslag råkar store delar av eksisterande bygningar og infrastruktur. Dette er vist med omsynssone i plankartet og forsøkt sikra i føresegnene ved å sette krav om at reguleringsplanar som ikkje har tilfredsstillande ROS-analyse skal avklare omsynet til risiko og sårbarheit før byggjesøknad kan vurderast, uavhengig av vedtaksdato. Føresegnene § 1.1.1 sikrar òg dokumentasjon som skal leggjast fram i samband med handsaming av søknader utan reguleringsplan. Der stend det mellom anna at området ikkje skal vere utsett for flaum eller ras, eller utsett for støy eller annan ureining.

6 KONSEKVEN SAR AV PLANFORSLAGET: SAMANDRAG

Dette kapitlet summerer opp konsekvensutgreiinga og vurderer dei samla konsekvensane for miljø og samfunn for heile planforslaget.

For konsekvensutgreiinga og ROS-analysen for nye utbyggingsområde, sjå vedlegg I.

6.1 Samla vurdering av nye areal

Følgjande arealendringar er gjort:

- Eitt bustadområde (R_F1 Prestegardslia), totalt 220 daa
- To nye område til fritidsbustad (BFRF5 Kvambekk, BFRF6 Åsdalen (unnateke rettsverknad) totalt 244 daa
- Eitt nytt område for LNF spreidd fritidsbustad/bustad (Haugan LSF_F1), totalt 609 daa
- Eitt nytt område for LNF spreidd fritidsbustad (Lien LSF_F3), totalt 50 daa
- Eitt nytt område for LNF spreidd bustad/næring (Sundbøgrendi LS_F1), totalt 223 daa
- Eit nytt område for massedeponi (Skoritippen BRU_F1)
- Eitt nytt område for fritids- og turistføremål (Garvikstrondi camping BFTF1)
- Nye kvoter for LNF spreidd hytte (Totalt opna for 75 nye fritidsbustader i LSF/LS, fordelt på 12 område)
- Nye kvoter til LNF spreidd bustad (Totalt opna for 71 nye bustader og 17 nye næringsbygg i LS, fordelt på 16 område)
- To område for fritidsbustad er tatt heilt ut, og fleire er redusert (totalt redusert areal 3856 daa)
- Omgjort område for fritidsbustad til LNF spreidd fritidsbustad (totalt 1511 daa)

6.2 Samla konsekvensar for ny arealbruk

Utgreiingstema	Situasjon/konsekvens	Avbøtande tiltak
Ureining	Masselagring på Skoritippen gjev auka risiko for grunnforureining. Det gjeld særleg for avrenning mot bekkeløp.	Skoritippen, (arealføremål BRU) har krav om reguleringsplan som skal sikre ureining og avrenning (føresegner punkt 2.1.7) På Sandsetdammen (BAB_F1) er det berre opna for tiltak knytt til

	Andre arealføremål kan potensielt føre til ureining, avhengig av bruk og gjennomføring av anleggsarbeid.	vedlikehald av dagens anlegg (føresegnene 2.1.9) Føresegnene set krav om reguleringsplan før alle utbyggingsføremål, med unntak av energianlegg (føresegnene 1.1.1, punkt a og b). Planen set byggegrense mot vassdrag og dyrka mark (§1.5), og krav om at vegetasjonen langs vassdrag med årsikker vassføring skal stå (§ 1.10.3) Utbygging i område avsett til LNF spreidd (fritids)bustad/ næring skal ikkje vere utsett for ureining (§2.4.1)
Landbruk og jordressursar	Ingen av arealføremåla blir bygd på dyrka mark. Enkelte område for fritidsbustad og LNF spreidd kan ligge i beiteområde. Skoritippen ligg i verdifullt kulturlandskap og grensar mot fulldyrka jord.	Byggegrense mot dyrka mark (§1.5) Krav til lokalisering av bygningar i LNF spreidd bygging ikkje kjem i konflikt med dyrka mark (§2.4.1).
Naturmiljø og verna vassdrag	Energianlegget på Sandsetdammen og Heiåi inntak ligg innanfor Brattefjell-Vindeggen landskapsvernområde. Ein del LNF-område for spreidd utbygging ligg langs vassdrag og myrdrag. Masselagringa på Skoritippen ligg i Skorigrendi, registrert som verdifullt kulturlandskap med verdi for biologisk mangfald.	Føresegnene set krav om at arealføremålet berre kan nyttast til vedlikehald av eksisterande tiltak ved Sandsetdammen og Heiåi inntak (§2.1.10). Krav til at bygningar i område for LNF spreidd ikkje skal koma i konflikt med viktige område for biologisk mangfald eller byggegrense mot vassdrag (§2.4.1). Krav til reguleringsplan for Skoritippen, som mellom anna skal ta omsyn til naturmangfald (§2.1.7).

Kulturminne og kulturmiljø	Bustader i Prestegardslia ligg i influensområdet til freda bygningar på prestegarden og Seljord kyrkje. Åsdalen og Lien i Svartdal ligg innanfor utvalt kulturlandskap i landbruket	Krav til at omsyna for kulturminna ved Seljord kyrkje og kyrkjegard blir vurdert i samband med reguleringsplan (§2.1.1.) Fritidsbustader i Åsdalen og Lien skal ta særleg omsyn til landskapet (§2.1.2). Det er krav til felles reguleringsplan for fritidsbustader i Åsdalen (§ 3.3)
Landskap	Kvambekk (fritidsbustad) ligg over tregrensa, og ei utbygging kan bli noko eksponert. Det same gjeld Sandsetdammen (energiføremål) Åsdalen er vurdert til å i liten grad påverke kulturlandskapet i Svartdal, gitt at det ikkje blir bygd på toppar og mot Svartdal. Skoritippen kan ligge eksponert mot gardar, og ligg innanfor omsynssone for verdifult kulturlandskap.	Ved Sandsetdammen er det berre tillate med vedlikehaldsarbeid på eksisterande anlegg (§2.1.10) Føresegnene set krav om at landskap skal vere eit omsyn i reguleringsplanar for Kvambekk, Åsdalen og Lien (§2.1.2) Landskap skal særleg takast omsyn til for Skoritippen (§ 2.1.7)
Nærmiljø, grønstruktur og friluftsliv	Kvambekk: Sti til turmålet Mjøltenuten gjeng gjennom området. Åsdalen: Auka trafikk gjennom Svartdal Anleggsarbeid ved enkelte demningar kan i avgrensa periodar påverke hytteområde eller turområde. Område for friluftsliv, som opplevingsvegen om Nutheim og ljosløyper blir sikra.	Føresegnene § 1.12.2 sikrar at reguleringsplanar skal sikre grønstruktur og gangaksar. Føresegnene § 2.1.2 set krav om at eksisterande stiar skal takast omsyn til på Kvambekk. Føresegnene (§2.1.10) set avgrensingar i bruken av føremålet energianlegg i dei mest sårbare områda. Plankartet viser omsynssonene friluftsliv og kulturmiljø, med tilhøyrande retningslinjer (§§ 4.1.1 og 3.1.3)

Energiforbruk og energi-løysingar	Kvambekk og Åsdalen: Usikker konsekvens. Landskapet kan gje avgrensa potensiale for bruk av solceller, men annan bruk av fornybare energikjelder bør vurderast. Kraftverk bidreg til produksjon av fornybar energi, og har positiv effekt.	Føresegnene (§ 1.12.3) seier at reguleringsplanar for bustad, fritidsbustad og næringsområde skal vurdere moglegheit for å nytte alternative, berekraftige energikjelder.
Klimagass-utslepp	Arealbruksendring frå skog/utmark til utbygging fører til klimagassutslepp. Dette er aktuelt for hytteområda Åsdalen og Kvambekk, og bustadområdet Prestegardslia. Fritidsbustader fører til auka klimagassutslepp, både gjennom tiltak, bruk, transport. Bil vil truleg vere hovudtransportmiddel for reiser til/frå bustadområde og nye bustader/fritidsbustader i LNF spreidd.	Det største tiltaket er gjort i samband med avklaringar rundt arealbruken. Ein arealbruk som ikkje medfører noko hogging av skog eller transport er ikkje mogleg å oppnå. Alle nye utbyggingsføremål ligg i tilknytning til eksisterande byggjeområde og vegar. Føresegnene § 1.12.3 set krav om at reguleringsplanar skal vise grep og tiltak for å redusere klimagassutslepp. Det kan mellom anna vere bevaring av vegetasjon, nytte berekraftige energikjelder eller legge fram klimagassrekneskap for arealbruken.
Strandsone langs vassdrag	Ingen vesentleg konflikt. Energianlegga ligg i vasskanten, men desse er alt etablert og skal vere drifta i samsvar med konsesjonskrav. Ingen av dei nye utbyggingsområda får konsekvensar for tilkomst til strandsone eller vassdrag.	Føresegnene set krav om byggjegrænse mot vassdrag (§ 1.5.1) og bevaring av kantvegetasjon mot vassdrag med årsikker vassføring (§§ 1.10 og 1.12.2).
Transport og trafikk	Ingen nye føremål vil føre til nye avkøyrslar frå fylkes- eller riksveg. Alle føremåla har etablert veg heilt inn.	Krav om at reguleringsplanen avklarar tilkomstveg for Skoritippen (§ 2.1.7) og Prestegardslia (§ 2.1.1)

	Tilkomst til Prestegardslia er vanskeleg grunna terreng.	
Teknisk infrastruktur	Prestegardslia: Offentleg VA-anlegg har kapasitet til 10 nye bustader, og må utvidast. Det er ikkje offentleg VA-nett til andre føremål. Alle føremåla har høve til å vidareføre straum.	Føresegnene §1.3 set krav om tilknytingsplikt og krav om felles VA-løysingar. Det er krav om felles plan som viser løysingar for vass- og avløpsanlegg. Føresegnene har som retningslinje at hytteområde skal planleggast med felles VA-anlegg.
Folketals-utvikling og tenestebehov	Dei nye utbyggingsområda har liten effekt på folketalsutvikling. Tilgjengelege bustadareal er positivt. Fleire hytter kan generere større behov for helsetenester, men omfanget er svært avgrensa.	Ingen konkrete tiltak.
Folkehelse	Bruk av Skoritippen til masselagring kan føre til støy og støv for grannar. Ingen av dei andre nye utbyggingsføremåla har negativ effekt på folkehelse.	Føresegnene viser til at til ei kvar tid gjeldande støyretningslinje skal følgjast (§1.10.2). Det er også krav om særskilt omsyn til støy og støv ved planlegging av Skoritippen (§2.1.7.)
Estetikk og arkitektur	Prestegardslia: Utbygging vil sprekkje ei ubygd li. Kvambekk kan bli meir eksponert enn resten av hyttefeltet.	Føresegnene set krav om landskapstilpassing (§1.10.1.) I Prestegardslia skal det takast omsyn til eksponering mot kulturminna ved kyrkja (§2.1.1). Det er krav om å unngå utbygging på toppane ved Kvambekk og Åsdalen (§2.1.6)
Barn og unge	Ingen nye arealføremål påverkar målpunkt eller tilgangen til målpunkt.	Føresegnene §1.6.2. set krav om storleik, tilkomst og kvalitet på felles leikeareal.
Samfunns-tryggleik og klimaendringar	I alle dei nye arealføremåla er det område som kan vere utsette for skred eller flaum. Det er likevel vurdert at det vil kunne vere mogleg å byggje i	Detaljerte løysingar må sikrast gjennom ROS-analyse i reguleringsplanar, jf. pbl. § 4-3. Plankartet viser fareområde for flaum (200 år + 20% klimapåslag) og skred (1000 år).

	områda utan at det gjeng utover tryggleiken.	Det kan ikkje settast opp bygningar/ konstruksjonar i aktsemdområde utan at det er lagt fram dokumentasjon som viser at tiltaket ikkje vil vere utsett for naturfare eller tilstrekkeleg sikra (§1.12.1). Det er også krav om at etablering av bygningar i LNF spreidd ikkje skal vere utsett for flaum eller ras (§2.4.1)
--	--	--

6.3 Samla konsekvensar for miljø og samfunn

I dette kapittelet er dei samla konsekvensar for miljø og samfunn for heile planforslaget vurdert.

6.3.1 Konsekvensar for miljø

Naturmiljø

Konsekvensane for miljø og naturmangfald dreier seg både om kva biologisk mangfald som blir råka innanfor dei ulike utbyggingsområda, men òg kvar områda er lokalisert og korleis bruken av områda påverkar miljøet rundt, til dømes gjennom auka ferdsel eller samanhengande utbygging som kan hindre mobiliteten til planter, insekt og dyr.

Planen legg opp til få nye utbyggingsføremål, og har tatt ut fleire utbyggingsføremål enn dei som er lagt til. Alle dei nye utbyggingsføremåla ligg i tilknyting til eksisterande utbyggingar og infrastruktur. Dei områda som er tatt ut av planen ligg anten i område med liten tilknyting til andre utbyggingsområde eller har dårleg eller ingen vegtilkomst. Fleire av områda var vurdert å koma i konflikt med artar av høg eller svært høg forvaltingsverdi, som villrein eller apollosommarfugl.

Villrein

Dei to nye områda for fritidsbustader som er lagt til vil føre til noko meir bruk av utmarka i nærområdet, særleg eksisterande stiar og løyper. Desse områda, saman med nye kvoter for LNF spreidd hyttebygging langs vegane nord for Åmotsdal kan føre til at nokon fleire gjeng på tur innanfor verneområdet Brattefjell-Vindeggen eller i randsonene til villreinens leveområde.

Området for fritidsbustad i Åsdalen ligg tett på området som er registrert som villreinens leveområde. Kommuneplanen har lagt opp til at Åsdalen blir tatt inn, mot at det eksisterande hytteområdet, som strekker seg nord og vest nærare grensa til villreinens leveområde blir redusert. I sum vil dette føre til at utbyggingsområda blir trekt lenger bort frå villreinområda.

Det er derfor vurdert at dei samla konsekvensane for villreinen vil vere akseptable.

Ferdselskorridorar

Sjølv om kommuneplanen opnar for spreidd hytteutbygging langs vegar, vil denne utbygginga framleis bere preg av å vere spreidd. Det skal vere god avstand mellom hytter og området rundt skal bere preg av å vere utmark. Sidan hyttene i hovudsak blir nytta i avgrensa periodar, så vil utbygginga truleg ikkje hindre den naturlege ferdsla for dyr og planter.

For å avdekke korleis enkeltområda er råka er det nytta tilgjengelege informasjonskjelder som kartleggingar i Naturbase og Miljøstatus. Ingen område har direkte konflikt med registrerte artar av høg verdi. Dette skal også vurderast i samband med reguleringsplan, og vil derfor vere relativt godt sikra.

Vurdering av prinsippa i naturmangfaldslova § 8-12

I samband med konsekvensutgreiinga er det nytta eksisterande, tilgjengeleg kunnskapsgrunnlag for naturmangfaldet. Denne kunnskapen har ført til vurderingar om å endre eller tilpasse arealbruken i enkelte område. I dei samanhengane der det er usikkerheit knytt til naturmangfaldet skal dette avklarast og utgreiast i samband med reguleringsplan. Dette bør vere tilfredsstillande for å både sikre prinsippet om å nytte vitenskapleg kunnskap, samstundes som det skal stå i eit rimeleg forhold til risikoen for skade og sakas karakter (jf. nml. §§ 8 og 9 kunnskapsgrunnlaget og føre-var-prinsippet).

Konsekvensane for naturmangfaldet er vurdert i enkeltområde (i konsekvensutgreiinga) og samla for heile planen (planomtala). Dette gjev eit tilfredsstillande bilde på den samla belastninga som økosystemet kan bli utsett for (jf. nml §10).

Føresegnene opnar for at det kan settast krav om vidare utgreiingar og særskilte tiltak knytt til gjennomføring. Dette vil i samband med reguleringsplan og byggjesak i dei fleste tilfelle bli pålagt tiltakshavar, i samsvar med prinsippet om at kostnadene ved miljøforfall skal berast av tiltakshavar og at det skal nyttast miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (jf. nml. §§ 11 og 12).

Kulturmiljø

Det kulturmiljøet som kan bli sterkest råka av kommuneplanen er Seljord kyrkje og Prestegarden i Seljord som ligg i influensområdet til det nye bustadområdet i Prestegardslia. Dette temaet skal utgreiast og sikrast i reguleringsplan.

Utover dette vil dei særeigne kulturmiljøa, mellom anna i Flatdal, Åmotsdal og Svartdal, ikkje bli særleg råka av kommuneplanen. Tvert i mot set føresegner fleire og tydelege krav til at kulturmiljø skal takast vare på.

Ureining

Planen legg i hovudsak opp til nye utbyggingsføre mål til bustad og fritidsbustad. Med krav til dokumentasjon for VA-løysingar både i reguleringsplanar og knytt til utbygging utanfor reguleringsplan er dette vurdert som tilstrekkeleg.

Massedeponi på Skoritippen er mest utsett for å forverre situasjonen med ureining, fordi det er ein risiko med avrenning mot vassdrag. Dette temaet må sikrast og utgreiast grundig i reguleringsplan.

Klimautslepp

Arealbruken i kommunen påverkar klimautsleppa i hovudsak på to måtar: 1) transport 2) endring av arealbruk, som hogging av skog for utbyggingsføremål eller nedbygging av myrområde.

Transport

Utbyggingsmønsteret i Seljord er vidareført i denne planen. Det vil seie at bustadområde er lagt i tilknytning til sentrumsareal, men det blir også lagt til rette for utbygging i grendene i form av LNF spreidd bustadbygging. Områda for fritidsbustader, både LNF spreidd og fritidsbustad, er lagt langs eksisterande ferdselsårer.

Dei fleste områda for fritidsbustad og LNF spreidd utbygging (fritidsbustad og bustad) ligg i grender der dei fleste daglege reiser treng motorisert transport (til dømes til barnehage, handel, organiserte fritidsaktivitetar og arbeidsplassar). Sidan kollektivtilboda i hovudsak er knytt til skulerutene, vil dei fleste reiser også i framtida bli gjennomført med bil.

For bruken av fritidsbustader er reisene i hovudsak knytt til transport til og frå hytta, men mindre transport i løpet av dagen. Bustader generer ein større grad av daglege reiser.

Kor store utslepp dette vil føre til er avhengig av folketalsutviklinga i dei aktuelle områda og bilparken. Folketalsutviklinga i Seljord har gått ned sidan 2012 og nedgangen er størst i dei grunnkretsane som ikkje har sentrumsnær tilknytning. Dersom denne trenden held fram vil ikkje utbygging i område for LNF spreidd føre til vesentlege klimautslepp.

Etter kvart som bilparken blir fornya med meir reintkøyrande bilar og auka grad av elbil vil utsleppa av klimagassar knytt til personbilar gå ned.

Endring av arealbruk

Ved å hogge skog for å byggje bustader, vegar og andre utbyggingsføremål blir arealbruken endra frå å ta opp klimagassar, til å sleppe ut. Miljødirektoratet har utvikla eit verktøy som grovt reknar ut konsekvensane av arealbruksendringa, og denne ligg til grunn for vurderingane nedanfor.

Bustad: Endringa frå skog med høg bonitet til bustadføremål vil føre til ei auke av CO₂-utslepp på opptil 9000 tonn CO₂-ekvivalentar etter 20 år. Graden av utbygging, trehogging og tettleik vil påverke totalutsleppet.

Fritidsbustad: For områda som er sett av til fritidsbustad er det ikkje mogleg å rekne ut konsekvensane for klimautslepp, fordi det ikkje finst utsleppsfaktorar for overgangen mellom «annen utmark» og «utbyggingsområde». Det er likevel grunn til å hevde at utsleppa vil vere lågare enn for området som er sett av til bustad, fordi boniteten i dei områda som er sett av til nye hytteområde er relativt låg.

LNF spreidd: Det er ikkje mogleg å vurdere utsleppstala for LNF spreidd, fordi svært mange faktorar er usikre. Det gjeld mellom anna lokalisering av utbygginga, storleiken på området som blir utbygd og dei eksisterande tilhøva for bonitet og jordtype der det vil kunne byggast.

Tiltak i LNF-område avgrensar CO₂-utsleppa i denne planen samanlikna med tidlegare plan. Hovudgrunnane til dette er:

- Plankartet har avgrensa ytterkanten av LNF-spreidd-området frå veg til maks 200 meter. Dette fører vonleg til kortare tilkomstvegar.
- Føresegnene set krav om at det ikkje skal byggast på myr.
- Fleire ubygde arealføremål og gamle reguleringsplanar som er uheldige med tanke på klima (utbygging på myr m.m.) er tatt ut av arealplanen. I sum er det totale arealet som blir opna for utbygging redusert med ca. 3800 daa.

6.3.2 Konsekvensar for samfunn

Kommuneplanen legg ikkje opp til store arealbruksendringar, og vil derfor heller ikkje få store konsekvensar for samfunnsutviklinga. Utbyggingsmønsteret, med Seljord som hovudsentrum, Flatdal, Vefall-Brekke og Åmotsdal som mindre bygdesenter og elles spreidd utbygging i grender rundt om i kommunen er vidareført. Busettingsmønsteret i Seljord dei siste 8 åra viser at det har vore størst folkevekst i dei områda som ligg innanfor kommunedelplan for Seljord sentrum.

Kommuneplanen opnar for at det skal vere mogleg å byggje seg bustad til dagens standard i alle grendene i Seljord. Dette vil i liten grad påverke dei store strukturane som påverkar busettingsmønsteret.

Infrastruktur og transport

Sidan kommuneplanen ikkje legg opp til ei stor auke i framtidig utbygging og dagens infrastruktur blir vidareført, får ikkje planen store konsekvensar for infrastruktur og transport.

Dei største konsekvensane for transport er knytt til lokaltrafikk inn mot utbyggingsområde mellom anna gjennom Svartdal. Her er grendevegen smal og med låg standard, og ei auka utbygging i «enden» av vegen vil både føre til auka belastning på vegen og meir trafikk i grenda.

Denne kommuneplanen erstattar kommunedelplan for Flatdal (planID 19910002), der føresegnene seier at det ikkje skal etablerast nye avkøyringar til E-134 før det er etablert ein gang- og sykkelveg eller at tunellen er bygd. Mælefjelltunellen er no opna, og dagens E134 blir omgjort til fylkesveg. Dette gjer det mogleg å opne for fleire avkøyringar i «lina» frå Flatdal sentrum til Vadder.

Offentleg vassverk og reinseanlegg i Seljord har god kapasitet til den daglege drifta og vil handtere fleire tilkopla einingar. VA-anlegget i Seljord sentrum har kapasitetsutfordringar i samband med avvikling av festivalar og Dyrskuhelga. Dette må takast høgde for dersom det skal etablerast fleire bustader i Prestegardslia.

Landbruk og matproduksjon

Landbruket er i liten grad råka av endringane i kommuneplanen. Det er ikkje lagt til rette for noko nedbygging av dyrka- og dyrkbar mark. Ei utviding av hytteområde kan føre til fleire turgåarar i beiteområde, men det er vurdert at den utvidinga som planen legg opp til er så sparsam at det ikkje påverkar beitinga stort.

Føresegnene presiserer at landbruket skal prioriterast i område som er sett av til omsynssone landbruk og omsynssone for kulturlandskap.

Tryggleik og risiko

Det er ingen ting som tilseier at den utbygginga som kommuneplanen opnar for vil påverke helsa og trivselen til innbyggjarane i særleg grad. ROS-analysen har avdekt dei områda med størst risiko. Restrisikoen blir sikra gjennom ulike løysingar i føresegnene, mellom anna krav til reguleringsplan, krav til ny vurdering av risiko og sårbarheit i eldre reguleringsplanar og krav til vurdering av tryggleik i samband med handsaming av søknader utan reguleringsplan.

Kommuneøkonomi

Planen legg ikkje opp til ei utbygging som vesentleg endrar kommuneøkonomien. Arealbruken i kommunen får konsekvensar for dei tenestene som kommunen skal levere til innbyggjarane, mellom anna knytt til helse, oppvekst, opplæring, vegar og VA-løysingar og skuleskyss. Dess meir spreidd innbyggjarane bur, til meir kostnadskrevjande er det for kommunen å levere tenestene.

Framskrivningane som er lagt til grunn for nye utbyggingsområde i kommuneplanen fører ikkje til noko behov for å utvide kapasiteten på dei tenestene som blir levert ved faste institusjonar som skule og sjukeheim. Det vil verken vere behov for nytt areal eller nye utbyggingar.

Spreiddbygde grender og hyttefelt langt frå hovudvegar fører til at tenester som skuleskyss, heimetenesta og naudberedskap får lenger å køyre, og dermed auka kostnader både knytt til talet på tilsette, drivstoff og vedlikehald av køyretøy. Sjølv om planen opnar opp for at det kan byggast både hytter og bustader i store delar av kommunen, så utgjer ikkje dette noko stor endring frå den eksisterande situasjonen. Det å kunne bygge gode og tilpassa bustader i grenda der ein ønskjer å bu, vil også kunne føre til at fleire kan bu heime lenger, og dermed redusere kostnadene ved sjukeheimplass. Det er ikkje gjort grundige utrekningar på dette.

Ei eventuell utbygging av bustader i Prestegardslia vil kunne føre til eit behov for å utvide kapasiteten på VA-nettet. Denne utgifta vil over tid kunne hentast inn att gjennom tilkoplingsavgifta.